PENSIONO. — Familio de geprofesoroj ĉe la superaj lernejoj akceptus kelkajn fraŭlinojn en pensiono. Vivo agrabla kaj gaja. Centra hejtado. Ĉarma artista hejmo kun mirinda situacio kaj bonega aero, borde de l'fama Geneva lago (*France*, Esperante, germane, angle). Adr.: Sro Vittel, prof. « La Vegnetta ». *Morges par Lausanne* (Svisujo). *Esperanta prospekto* laŭ peto.

INDUSTRIA AGENTO posedanta seriozan klientaron, vizitanta orienton, centron kaj sudon de Francujo, proponas sian kunlaboradon al fremdaj firmoj por reprezenti ilin en Francujo.

Proponas ankaŭ deponejon por industriaĵoj aŭ komercaĵoj. Skribi al S-ro Macary, 27 strato Bonnand, Lyon, Francujo.

KAŬĈUKO. — Samideano vojaĝanta tra la regiono kaŭĉuka de Braziliando, sin proponas por aĉeto pogranda de kaŭĉuko kaj mangabo. Skribi por ricevi detalojn al S-ro Paulo Berthelot, Leopoldina, Goyaz, Brazilujo.

ATENTU! — Niaj gesamideanoj dez. korespondi kun eksterlandaj geamikoj. Nia grupo garantias ke ĉiu ano tuj respondas. Skribu al la Oficejo de Esp-Societo-Zamenhof: Hotel Stadt Johannesburg, Gœrlitz, Germanujo.

PENSIONO. — Ĝenevo (Svisujo), Villa les Mélèzes, 17, chemin des Chênes. Pensiono por fraŭlinoj, saniga situacio, ellernado de franca lingvo kaj kompletigo de la edukado. Hejma vivado. Prospekto Esperanta ĉe la direktorino. Por pluaj detaloj sin turni al la direktorino.

POR JUNULOJ. — F. L. G. Maréchal, B.-A. Direktoro (Lingva fako), Northern institute, internacia komerca lernejo, prezidanto de Internacia Asocio de Instruistoj, 384, Kingston Terrace, Leds, Anglujo, akceptas fremdajn junulojn kiuj deziras ellerni la Angl. Lingvon kaj komercajn metodojn. Banejo; biliardĉambro, fumĉambro, k. t. p. Jare 500 Sm.

Komercaj reklamoj

NUTRAĴ-BISKVITOJN mondfamajn por infanoj kaj malsanuloj forsendas tuj kontraŭ poŝtm. de 30 Sd. (60 pfen), afrankite por Germ., po 1 sesdeko. Franz Richter, Ritterburg bei Artern, Germanujo.

Silkaj esperantaĵoj. — B. Peyraud, Vicdel. U. E. A., 54, rue de la Préfecture, Saint-Etienne, Francujo.
Flagetoj, kravatoj verdstelamitaj por samoj, 5 modeloj. — *Atlasa rubando*, kun verdstela desegno, por sam-inoj. — *Vualskarpoj* esperantistaj, el blanka gazmuslino. — *Bildoj teksitaj* el silko, veraj teksaj ĉefverkoj. — Kontraŭ 1 respondkupono, oni ricevas silkan flageton kaj la ilustritan prezaron.

CENT DIVERSAJ POŜTKARTOJ. — Esperantaj por elekti. Mendu prezaron de Eldonejo Germanujo; Leipzig, Langestr. 27.

9 LAMPIONOJ, formante la vorton Esperanto, Sm. 1.50 kaj sendelspezoj. Eldonejo *Esperanto*, Germanujo, Leipzig, Langstr., 27.

150 ESPER. POŜTKARTOJ diversaj Sm. 4.50 (100, 3 Sm.). Mendu prezaron. Eldonejo *Esperanto*, Germanujo, Leipzig, Langestr., 27.

INTERNACIA PROPAGANDA KORESPOND-POŜTKARTO, senlingve kun belega bildo de nia majstro. Po 10 ekz. Sm. 0.15; po 50 ekz. Sm. 0.55; po 100 ekz. Sm. 0.90; 1000 ekz. Sm. 5.20, afrankite. Oni akceptas ankaŭ poŝtmarkojn ĉiunaciajn, transpagilojn kaj Esp-ĉekojn. *Germana Esperanto-Librejo*, Kernigstr. 19, Leipzig, Germanujo.

La Administranto (Gérant): DUVAL
Laborista Kooperativa Presejo, 15, rue Amiral-Roussin. Dijon (Francujo)

WÖRISHOFEN
Akvo kaj Montaerokuracoj
(*Metodo Kneipp*)
Aero-, suno kaj elektraj banoj. Somero kaj vintrosezono; 629 m. s. l. m. KLIMATO SUB-ALPA. Loĝejo kaj flegado je ĉiuj bezonoj, en sanatorio, institutoj, hoteloj, pensionoj kaj vilaoj. 2 horoj de München-Augsburg. Nombro de fremduloj en 1909: 9611 personoj. Prospektoj kaj informoj per la KURVEREIN.

GRAVA AVIZO
Oni dediĉas 5 % por la Universala Esperanto Asocio
Ĉiu esperantisto devas posedi en sia albumo *portreton de sia korespondanto*. Jen: « Universala Portretejo » preparas verajn *fotografaĵojn sur la poŝtkartoj* en prezo:
15 poŝtkartojn kun fotoportreto . . . 1 $
35 » » . . . 2 $
Maniero de la mendo jena:
Alsendi en simpla nerekomendita letero sian fotografaĵon kun 10 respektive 20 poŝt-respondkuponoj (Coupons-réponse): aĉeteblaj ĉe poŝtoficejoj. Post kelkaj tagoj oni ricevas afrankite la sendaĵon kun sia nedifektita fotografaĵo.
Adreso:
UNIVERSALA PORTRETEJO
Lwow-Lemberg
Poŝtfako Nº 78. — Aŭstrujo-Galicio
Oni petas skribu sian adreson legeble.

TRE MALNOVA KAJ GRAVA
FIRMO de VINOJ, LIKVOROJ KAJ SPECIALAĴOJ
en **DIĴONO** *Côte-d'Or (Francujo)*
deziras agentojn, seriozajn, agemajn, kun bonaj referencoj.
Tre favoraj kondiĉoj
Oni skribas Esperante. Sin turnu al Sro J. Moron, Delegito U. E. A., *Agencourt*, apud *Nuits* (Côte-d'Or, Francujo).

La sola internacia signo estas:
la VERDA STELO "GASSE"
(8a jaro).
kun ora skribita vorto "ESPERANTO" (dépose-registrita).
REKONIGILO! PROPAGANDILO!
Pingloj, broĉoj, kravataj pingletoj: 1: Fr. **0 75**. 10: Fr. **6.** — 100: Fr. **45.** — afr. kaj rekom.
Ĉemsignoj (kun duoblo faco) 1: Fr.: **1 50**, 10: Fr. **12.** — Afr. kaj rekon.
Konto kun Ĉekbanko.
Mendu ilin al via grupo, aŭ per simpla poŝtkarta mandato al Sinjoro Emilo Gasse, 55, rue Fred. Bellanger, Havro, Francujo, aŭ al subtenejoj: Belgujo: S-ro. O. Van Schoor, Vondelstr. Antverpeno. Britujo: Esp. Oficejo Liverpool. Germanujo: Moller et Borel, Berlin. Hispanujo: Manuel Fuentès Bidaharrieta, Bilbao. Rusujo: Moskva librejo Esperanto, Tverskaja 28. Moskvo.

STENOGRAFIA GAZETO ESPERANTA
(*instruaj folioj de sistemo Aoro*)
enhavas metodan lernolibron de internacia stenografio aoro kaj multon da artikoloj skribitaj per tiu sistemo.
Jara abono 30 Sd. (3 int. respondkuponoj)
Por abonintoj de **STUDENTO** (1 Sm.) senpage!
Oni mendu (aldonu 3 int. respond. kuponoj) ĉe administracio de **STUDENTO**. Praha II-516, Bohemujo. Rabato al grupoj!

PARIS EGLI'S HOTELO INTERNACIA
11, rue Bachaumont (Bourse)
Moderna, centre de Paris, proksime Louvre kaj Bulvardoj. 90 ĉambroj. Tre moderaj prezoj. Svisa mastro.
Oni parolas Esperante.

3.000 membroj en fremdaj landoj — Jara Kotizaĵo 2 dolaroj (4 $)
Membroj havas la jenajn profitojn: Ricevi informojn el ĉiuj landoj. Konatiĝi antaŭ el forvetturi eksterlanden.
CHARTERED A-D. - 1900
Sinjorinoj Sinjoroj estas akceptataj por membreco. Prospektoj kontraŭ afrankpogo (*senpage al la skeptikulo!*). Adresu leterojn kaj monon al **Sekretario de C. C. C.**
Korespondi en fremdaj lingvoj. Interŝanĝi revuojn, poŝtkartojn, poŝtmarkojn, fotografaĵojn, plantaĵojn, insektojn, k. t. p.
Milwauke, Wisconsin, U. S. A.
Vojo por aliĝi. — 1. Skribu vian nomon kaj adreson (legeble) kun unu aŭ pluraj referencoj. — 2. Skribu la lingvojn, kiujn vi komprenas. — 3 Konigu la temon pri kiu vi dezirus korespondi. — 4. Sendu la kotizaĵon (4 $) per ĉeko aŭ poŝtmandato. Via nomo estos enskribata kaj vi ricevos ĉiujn paperojn kaj ekz. de *Globe Trotter* kun la plena listo de l'membroj.

La PLEJ MULTEKOSTA JUVELO
en la negoca vivo de l'20a centjaro, **la Tempo**, ĉie estas ŝparata minutprecize per la **" Kontrol-Tempstampilo "**
Ĝi stampas per unu premo: firmon, lokon, daton, horon, minuton! Nur unu ĉeferplato!

Nova!
Nenia risko, ĉar unujara *garantio!*
La horlogradaro iras *36 horojn!*
Prezo: 13 $
kontraŭ mon-antaŭsendo.
Prospektoj senpage!

Praktika!
Ĝi devus manki en nenia moderna komercejo aŭ kontoro!
Prezo: 175 gramoj.
Prezo: 13 $
kontraŭ mon-antaŭsendo.
Prospektoj senpage!

Fritz MAYERHAUSER
Dissendejo de pratikaj novaĵoj
BAD REICHENHALL (Germanujo)
(Esperantia entrepreno Nº 43.362 ≈ 1)

SENSACIA NOVAĴO
Alsendante vian fotografaĵon, vi ricevos, post kelkaj tagoj, en apoda grandeco

La 11-jara Esperantistino Manjo Mayerhaŭser

VELOFOT-PORTRETOJN,
la plej belajn, malmultekostajn, akrajn, daŭrajn fotografaĵojn, kiuj ekzistas.
PREZOJ: 20 fotografaĵoj . . . $ 50; 50 » . . . » 1 »; 100 » . . . » 1 75
Konvenaj kadretoj po 2 1/2 Sd.
La senditajn fotografaĵojn oni rericevas nedifektite!
Livero post sendo de la mono (enlande 10 Sd., eksterlande 20 Sd. plie por transsendo), aŭ per poŝta repago, aŭ per ĉekoj de la Esp. Ĉekbanko.
FRITZ MAYERHAŬSER
BAD REICHENHALL (Germanujo)
(Esperantia Entrepreno Nº 43.326 ≈ 1)
Tre konvenaj por alglui sur la membrokartojn de U. E. A.

Atentu firmoj Kiam vi volas prizorgi vian sanecon, ĉiam evitu alkoholon kaj elektu kiel tablan kaj ekfreŝigantan trinkaĵon la
Senalkoholaj Wormsaj Nektar-Vinoj
(*vinber- kaj fruktmostoj*)
Literaturajon senpage kaj afrankite per
NEKTAR WORMS a/Rh. Nº 248
kaj markon!

Tiu ĉi
SVEDA RAZILO
kostas
1 po 1.92 $
2 — 3.30
3 — 4.12
afrankite
Vidu la antaŭajn anoncojn en la gazeto.
John BYHLINGER, HEDEMORA (Svedujo)

LINGVO INTERNACIA
CENTRA ORGANO DE LA ESPERANTISTOJ
eliranta inter la 15. kaj la 20. de ĉiu monato
LA PLEJ MALNOVA EL ĈIUJ GAZETOJ ESPERANTISTAJ
FONDITA EN 1895
La plej enhavoriĉa! — **48** paĝoj da dense presita teksto en plej korekta kaj plej klasika stilo.
La plej malkara! — **5** fr. (2 $) abonprezo por UNU JARO

BAD-REICHENHALL en la germanaj Alpoj
VILAO CONTINENTAL
Plej bela, kvieta kaj sunpolva altaĵloko. Ĉirkaŭata per ombraj ĝardenoj. Belega vidaĵo al la montaro kaj urbo. 40 elegantaj meblitaj ĉambroj kun 60 litoj kaj 25 balkonoj. Banoj en ĉiu etaĝo. Elektra lumo. Bonegaj manĝaĵoj. Puraj vinoj. Granda bela manĝoĉambro.
POSEDANTO: **Schwartz.** TELEGRAMADRESO: **Continental**
ONI PAROLAS ESPERANTE

Bad Reichenhall
La perlo de la germanaj alpoj, *mondfama salakvo-banloko, klimata kuracloko.* Plej grandaj pneŭmataj ĉambroj kaj inhalacejoj de la mondo. Jara vizitado: pli ol 35.000 personoj. Sezono: Majo-Oktobro. Kuracado de *malsanoj de la spirorganoj*, astmo, emfisemo, *kormalsanoj, vitrinekso*, skrofolo, rahito artrito, reŭmatismo, *resaniĝado. Riĉenhava amuzprogramo.* 250 kilometroj zorge konstataj promenadvojoj en la tutan ĉarmegan ĉirkaŭaĵon. Gvidfolioj oni bonvolu postuli de la Esperantista Grupo Bad Reichenhall.

Por la Higieno de l'tualeto
(lavaĵoj, higieno de buŝo, la haŭto, lavado de suĉinfanoj, intima higieno)
Oni nepre rekomendas
COALTAR SAPONINE LEBEUF
BAYONNE (Francujo)
Kiun ĝiaj antisepcaj, deterŝivaj kaj cikatrigaj propraĵoj akceptigis ĉe la Parizaj Hospitaloj.
En la apotekejoj — Atentu la imitaĵojn

AL LA KOLEKTISTOJ
Post kelkaj jaroj, *grandan valoron* havos la plena kolekto de la gazeto.
ESPERANTO
Do, rapidu mendi ĉi tiun plenan kolekton dum ĝi estas ankoraŭ havebla po malkara prezo.
La tuta Kolekto (75 nº j), afrankite 4 $.
Sin turni al la Administrejo (10, rue de la Bourse, Genève).
Malnovaj n-oj antaŭ 1 Decembro 1908 ne estas izole aĉeteblaj.

Granda Marko
" Ville de Paris "
INKOJ MIETTE
gluoj likvidaj, sigeloj
Jules MIETTE
102, Rue Amelot, PARIS-XI

PROPAGANDAJ FOTOGRAFAĴOJ
Ĉiuj Esperantistoj devas tuj mendi la novan eldonon de la poŝtkartoj kaj fotografaĵoj de la Esper. Gazetaro, eldonitan de la Esperantista Gruparo Berlina.
100 poŝtkartoj kostas . . . . 1.70 Sm.
10 fotografaĵoj (40 sur 30 cm) 3.75 —
Sin turni al S-ro SOSTMANN, Berlin, Nw. 87, Levetrowstr. 23.

Oni havas multajn rasojn kaj aliandajn medalojn por birdoj.
RASA & INDUSTRIA
BIRDEDUKEJO
de
Aleksandr SĈERBAKOV
St. PUŠKINO, Sever, J. d., Rusujo
Havigas diversajn rasojn de Anseroj, Anasoj, Kokinoj kaj Kokoj, k. t. p.
Apartan prezaron por ovoj oni sendas laŭ la postulo.
Oni korespondas esperante.

HOTELO
LOUIS-LE-GRAND
2, rue Louis-Le-Grand. Paris.
En belega loko, inter la Rue de la Paix kaj Avenue de l'Opéra. Moderaj Prezoj. Oni parolas en Esperanto. English Spoken. Man spricht Deutsch. Se habla Español.

MEDIZINISCHE LICHT- & HERZ- u. NERVEN- **Heilanstalt-Kuracejo** por lumkuracado por malsanoj de l'koro kaj de l'nervoj.
vormals: ROTES KREUZ — antaŭe: RUĜA KRUCO
51 Luisenstrasse **BERLIN NW. 6** *Telefono III, 3185*
Sekcio por lumkuracado
Elektra lumo kun elektrodoj de karbo, fero, hidrargo. Lumo de Roentgen. Radiado d'Arsonval kaj de Oudin kontraŭ artrito, reŭmatismo, neŭralgio, iŝialgio, furunkulozo, diabeto, k. t. p.
Radiado kaj fotografado laŭ Roentgen
Sekcio por malsanoj de l'koro kaj de l'nervoj
Esploroj per radioj de Roentgen kaj konstatado de l'agado de l'koro. Banoj kun karbacido kaj ŝprucbanoj kun pinburĝonoj. Elektraj banoj por la tuta korpo kaj por apartaj membroj. Vibromasaĝo k. t. p.
La kuracado plene anstataŭas restadon en Bad Nauheim
Prospekto laŭ deziro — **KURACADO AMBULANTE. ONI PAROLAS ESPERANTE.** — Du kuracistoj — Direktoro: **Dr. BREIGER**

Interesega apero en la esperanta literaturo!
GRAVEGA POR LA KOMERCISTARO!
DUOBLA LIBROTENADO « MONDSISTEMO »
de **E. WUCHER**
Prezo: **1,25** Sm. neafrankita. Havebla de Bigalke & Mohwinkel, Schlechnitzstr. 6, *Bromberg* (German.).

50 Jara sukceso!
OSIJEKA VIZAĜPOMADO KAJ
OSIJEKA SALVATOR-SAPO
forigas ŝprucmakulojn, kaj ĉian malpurajon de l'vizaĝo
Malfalsa sole nur en'la Salvator apoteko
SALVATOR-APOTHEKE DIENES ESSEG
J.-C. DIENEŠ, OSIJEK (Essegg) (Kroatujo)

1 vazeto da ôsijeka vizaĝpomado kostas po 70 heleroj kaj po 1 Krono (1 Krono = 100h. = 42 spesdekoj); 1 peco da Salvator-sapo 1 K. Unu vazeto da manŝmirsajo 1 K. 20 h. Lyona pudro, malgranda skatolo 1 K. granda skatolo 2 K. Tiuj ĉi rimedoj ne havas domaĝajn konsistaĵojn kaj tutege respondas al la regularo de la alta registaro.
KIAL ESTAS UZOTA NUR
" MIRANDA-KREMO "?
Ĉar *Miranda*-Kremo estas perfekte nedomaĝa, ĉar per « **Miranda-Kremo** » **oni atingas idealan belecon**, ĉar *Miranda*-Kremo forigas ĉian malpuraĵon de la haŭto, ĉar *Miranda*-Kremo ne nur **plibeligas**, sed ankaŭ **junigas**. Unu vazeto da « **Miranda** » **Kremo** kostas 1 K. Unu skatolo da « **Miranda pudro** » (trikolora) 1 K. unu peco da « **Miranda** » **sapo** 70 h.
Ricevebla ĉe la produktanto **J.-C. DIENEŠ**, post Osijek, supera urbo, de kie mendoj per poŝtpaĝo tuj efektiviĝas
La korespondado kun la **Salvator-Apoteko**, de **J.-C. Dienes** estas ankaŭ en la lingvo **Esperanto** krom la lingvoj germana, angla, franca, itala, latina, kroata, serba, aliaj slavaj lingvoj kaj la magyara.
La korespondanto de firmo J.-C. Dienes estas Drag. Mirko Kaniĉar, Delegito U. E. A.

Universala Esperantia Librejo
10, rue de la Bourse, GENÈVE (Suisse)
Vendas ĉiujn eldonaĵojn de U. E. A. kaj ĉiujn Esperantaĵojn (propagandiloj, lernolibroj, literaturajn kaj sciencaĵn, verkojn, k. t. p.).
Oficialaj eldonaĵoj de U. E. A.:
rekomendataj al ĉiuj Esperantianoj
Oficiala Jarlibro (Plenaj informoj pri U. E. A., ĝia organizo, ĝiaj servoj kaj la maniero ilin uzi, k. a. Plena listo de la Delegitoj, Vicdelegitoj, Subdelegitoj, Esp.-Oficejoj de U. E. A.). Necesega por ĉiuj membroj. Prezo: 0,30 Sm.
Oficiala insigno (verda stelo kun blanka rando, rezervita por Esperantianoj). Prezo: 0,36 Sm.
Oficiala Marko (gluota sur la korespondaĵoj de la Esperantianoj) 1 sd. por ekzempl. (minimumo 10 ekz). Por Esp.-Oficejoj rabato da 15 % por ĉiu mendo de pli ol 100 ekz.
Oficiala leterpapero (por Delegitoj, Subdelegitoj kaj membroj) 100 folioj: 0,75 Sm.
Oficialaj kovertoj. Prezo, 100 ekz: 0,60 Sm.
Oficialaj poŝtkartoj. Prezo, 100 ekz.: 0,75 Sm.
Gvidfolioj de U. E. A. (Rekomendataj al ĉiuj vojaĝantaj Esperantianoj). Senpage riceveblaj kontraŭ marko aŭ kupono da 0,10 Sm. Kolekto po $ 0.25.
Universala Esperanto-Asocio, ĝia celo, ĝia organizo, ĝiaj praktikaj servoj, ĝia signifo. Propaganda broŝureto. Prezo, 10 ekz.: 0,20 Sm.
Oficiala Bulteno (senpaga por Delegitoj, Subdelegitoj kaj Konsuloj).
Universala Esperanto-Asocio. Enkonduko, celo, organizo, praktikaj servoj, socia, signifo, konsiloj, al la interesatoj, k. t. p. Tiu bonega propaganda broŝuro, kiu klare konigas U. E. A. al la neesperantista publiko, estas nepre rekomendata al ĉiuj niaj propagandistoj.
Ekzistas ĝis nun eldonoj en lingvoj *franca, germana, hispana, rusa* kaj *itala*. Eldonoj angla, kaj portugala estas en preparo. Resumoj en lingvoj *dana* kaj *holanda*. Prezo, 10 ekz.: 0,20 Sm.
AVIZOJ: Ĉiuj mendoj estu sendataj al **Universala Esperantia Librejo**, 10, rue de la Bourse, *Genève* (Svisujo).
Kalkulo estas malfermata nur al Delegitoj. Ĉiuj aliaj personoj devas aŭ mendi per sia loka Delegito, aŭ kunsendi la monon samtempe kun la mendo. Personoj, kiuj deziras rekomendigi sian mendaĵon, aldonu 0,10 Sm.

ĴUS APERIS
LA
IVa Eldono de la Jarlibro de U. E. A.

PRESEJAJ LITEROJ — **PARIS**
MAYEUR
ALLAINGUILLAUME, J. SALING & Cie
GRAVUR-FONDISTOJ — POSTEULOJ
21, RUE DU MONTPARNASSE
ĈIUSPECAJ LITEROJ KAJ VINIETOJ
Specialaĵo de SUPERLITERAJ SIGNOJ
Liverantoj de ĉiuj Esperantaj literoj kaj supersignoj uzataj ĉe la presejo de U. E. A. por la kompostado de Esperanto kaj ĉiuj Esperantaj presaĵoj.
ROMANA — TIPOJ DIDOT — ITALIKA
ĉĝĥĵŝŭ Korpo 7 — Bas de casse *ĉĝĥĵŝŭ*
ĈĜĤĴŜŬ Ĉefliteroj *ĈĜĤĴŜŬ*
ĉĝĥĵŝŭ Korpo 8 — Bas de casse *ĉĝĥĵŝŭ*
ĈĜĤĴŜŬ Ĉefliteroj *ĈĜĤĴŜŬ*
ĉĝĥĵŝŭ Korpo 9 — Bas de casse *ĉĝĥĵŝŭ*
ĈĜĤĴŜŬ Ĉefliteroj *ĈĜĤĴŜŬ*
ĉĝĥĵŝŭ Korpo 10 — Bas de casse *ĉĝĥĵŝŭ*
ĈĜĤĴŜŬ Ĉefliteroj *ĈĜĤĴŜŬ*
$ $ $ $ $ $ $ $ $ $ $ $
EGIPTA KORPO 8 Nº 406
ĉĝĥĵŝŭ ◆ ĈĜĤĴŜŬ

Mondu Kolekton de
GVIDFOLIOJ DE U. E. A.
25 sd.

6e année. — Nº 77 — SIX PAGES : 15 Centimes — 5 Mai 1910

ESPERANTO

ORGANE OFFICIEL DE L'U. E. A.
(Association Espérantiste Universelle)

INSÈRE LES COMMUNIQUÉS OFFICIELS
de la Société Française pour la propagation de l'Esperanto

ABONNEMENTS
UN AN (France) . . . . Fr. 4
UN AN (Etranger) . . . . Fr. 5
15, Rue Montmartre, PARIS

Paraît le 5 et le 20 de chaque mois
RÉDACTION ET ADMINISTRATION (Edition Française)
PARIS -- 15, Rue Montmartre, 15 -- PARIS

ANNONCES
Une page . . . . . 600 fr. | 1/4 colonne . . . . . 25 fr.
Une colonne . . . . 100 fr. | 1/8 colonne . . . . . 12 fr.
1/2 colonne . . . . 50 fr. | 1/16 colonne 6.50
15, Rue Montmartre, PARIS

Au moment de mettre sous presse nous apprenons que la « Revue des Congrès », qui est l'organe du Groupe des Congrès et Conférences de l'Exposition de Bruxelles, publie avec chaque numéro un supplément de quatre pages en Esperanto. Cette Revue est publiée avec la collaboration des secrétaires généraux des Associations internationales et des Congrès. C'est dire l'intérêt immense que cette initiative aura pour l'Esperanto.

La « Revue des Congrès » est publiée à Bruxelles par l'Office central des Associations Internationales, 3 bis, rue de la Régence.

ESPERANTO.

Les Catholiques & l'Esperanto

Pourquoi nous sommes Espérantistes

Nos lecteurs savent que le Congrès Espérantiste catholique fut un grand succès. Nous sommes heureux de pouvoir reproduire ici le discours remarquable prononcé par M. Gautherot à la séance d'ouverture, car il expose de façon précise la question de l'Esperanto au point de vue catholique. Il va de soi que les ennemis de l'Esperanto ne doivent pas en conclure, comme ils l'ont déjà prétendu, que l'Espèranto « appartient » aux catholiques. L'Esperanto est et restera un outil merveilleux que chacun peut employer à sa guise pour faire connaître et soutenir les idées qui lui sont chères.

Mesdames, Messieurs,
Estimataj kaj amataj Gesamideanoj.

Pour exprimer les sentiments qui m'animent au moment où je prends la parole devant vous, je voudrais employer autre chose que des phrases banales.

Et cela semble facile, puisque, somme toute, jamais orateur ne s'est trouvé en face d'un tel auditoire.

C'est la première fois que des catholiques de toutes nations se réunissent en Congrès pour étudier, dans l'unité de leur foi et des aspirations sociales qui en découlent, les graves questions dont la solution les intéresse tous à un égal degré; c'est la première fois, du moins dans les temps modernes, et si l'on fait abstraction des conciles ecclésiastiques, c'est la première fois qu'ils possèdent l'unité de langage qui leur permet de communier réellement dans la même pensée.

Et pourtant en présence des délégués étrangers et de tous les espérantistes qui remplissent cette enceinte, et à la pensée des millions de catholiques qu'ils représentent, il ne me vient à la bouche qu'un seul mot: leur tendant les mains avec une affection qui domine tout ce qui nous sépare d'ordinaire, je leur dis du fond du cœur: frères, soyez les bienvenus chez nous; *gefratoj estu bone akceptataj de ni.*

C'est que nous ne sommes pas en vain les disciples du Christ, qui a fait aux hommes un précepte de s'aimer les uns les autres; nous ne sommes pas en vain les fils de cette Sainte Eglise qui réalise dans son sein la devise idéale inscrite sur notre drapeau: *Unum ovile unus pastor*, un seul troupeau conduit par un seul pasteur, *Unu Ŝafaro kaj unu Paŝtanto!*

Mais vous le savez, Mesdames et Messieurs, les intentions les plus nobles, les affections les plus pures, les aspirations les plus légitimes et qui représentent non seulement un droit mais encore un devoir, sont trop souvent dénaturées par ceux qui ne les comprennent point.

Il importe donc de les éclairer assez pour que ne subsistent plus que les attaques — méprisables — de la mauvaise foi; et c'est pour cela que je suis chargé de traiter devant vous cette question primordiale: *Pourquoi sommes-nous espérantistes*, c'est-à-dire pourquoi cherchons-nous dans la langue auxiliaire internationale un moyen de nous comprendre et de concerter nos efforts?

∴

Je crois inutile, Mesdames et Messieurs, d'insister sur le principe même d'une langue internationale; sa nécessité ne fait plus de doute pour personne, soit qu'on l'envisage au point de vue économique, comme moyen de faciliter les relations commerciales, — et vous savez qu'à ce point de vue l'Esperanto joue d'ores et déjà un rôle considérable: nos grands magasins parisiens, par exemple ont des interprètes espérantistes; d'importantes maisons se servent pour communiquer entre elles ou avec leurs clients de toutes les parties du monde d'une langue qui est véritablement dans son domaine, ce que sont ces voies ferrées à écartement normal que peuvent emprunter indifféremment nos vagons internationaux pour transporter voyageurs et marchandises d'un bout à l'autre du continent; — soit qu'on l'envisage au point de vue scientifique et intellectuel, — et ici encore, je n'aurais qu'à vous mettre en présence d'évidences indiscutables et de réalisations qui présagent un fécond avenir: à mesure que la science progresse dans les différentes parties du monde, il devient de plus en plus indispensable de connaître les travaux étrangers, et comme ces travaux sont publiés d'ordinaire dans des langues que nous ne possédons point, ou trop peu, il importe qu'un truchement nouveau rende possible la collaboration internationale; des revues encore très générales, comme la *Internacia Scienca Revuo*, se multiplieront et se spécialiseront rapidement. Et puisque c'est un professeur d'histoire de l'Institut catholique de Paris qui a l'honneur de vous parler, laissez-moi vous dire, ici, combien grande serait sa fierté si la tenue de ce Congrès dans ces murs illustres pouvait y jeter les fondements de quelque entreprise nouvelle qui montrerait au monde une fois de plus que loin d'être en désaccord avec la science, le catholicisme et ses universités marchent, au contraire, au premier rang dans la voie du progrès!

Je crois également inutile d'insister sur le choix de l'Esperanto comme langue internationale. Ni le latin, à cause de ses difficultés et d'une antiquité vénérable qui nous empêche de profaner ce splendide monument des civilisations disparues pour l'adapter aux nécessités de la vie moderne autrement que par des emprunts de racines, emprunts d'ailleurs si nombreux que la lecture seule d'un texte esperanto montre son étroite parenté avec la langue mère; ni aucune des grandes langues nationales modernes, précisément parce qu'elles sont « nationales » et que ce caractère soulève des susceptibilités que nous avons tous le droit de ressentir et le devoir de respecter, ne nous paraissent susceptibles d'atteindre le but proposé. Quant aux idiomes schismatiques qui se sont déjà détachés de l'Esperanto, il est entendu que sous aucun prétexte, ce Congrès, qui n'est point un cénacle de philologues, n'en admettra les querelles: nous leur opposons, une fois pour toutes, une question de principe et une question de fait.

La question de principe, c'est que si l'Esperanto ne prétend point à l'intangibilité absurde qu'on lui a prêtée, et admet, au contraire, avec le docteur Zamenhof, que l'évolution naturelle à toute langue qui vit fera sans doute que l'Esperanto de l'avenir différera de celui d'aujourd'hui « comme l'homme mûr diffère de l'enfant », il existe pourtant une discipline fondamentale sans laquelle toute langue — surtout artificielle et internationale — est destinée à se disloquer dans l'arbitraire et à périr dans l'anarchie; une fixité conventionnelle et rationnelle sans laquelle nous serions amenés à démolir sans cesse notre maison de famille, sous prétexte qu'il est expédient d'y installer le système le plus récent et le plus perfectionné de chauffage ou d'éclairage.

La question de fait consiste en ceci: l'Esperanto est déjà aussi répandu que bien des langues vivantes; ses adeptes forment 1.800 Sociétés possédant 90 journaux ou revues, et se multiplient à ce point, — grâce à des cours publics et gratuits qui, à Paris seulement, atteignent la centaine, — que d'ici quelques années, il comptera sans doute plusieurs millions d'adhérents.

De plus, comme le faisait encore remarquer dans la *Grande Revue* du 25 février M. A. Cotton, professeur de physique à la Sorbonne, les congressistes se comprennent entre eux à peu près aussi bien que si chacun savait et parlait la langue maternelle de tous les autres. Si certains adversaires contestaient, malgré tout, la valeur de notre instrument, nous n'aurions qu'à leur répondre: au lieu de jeter des pierres dans notre jardin, travaillez donc de votre côté dans l'immense domaine de l'humanité, et lorsque vous aurez obtenu de superbes moissons comme celle-ci, nous serons prêts à vous applaudir et, au besoin, à nous incliner courtoisement devant votre supériorité dès lors indiscutable.

Il est enfin, Mesdames et Messieurs, un scrupule singulier que je me contenterai de formuler, car, en m'y arrêtant, j'éprouverais la sensation gênante d'enfoncer une porte ouverte: pouvons-nous, en tant que catholiques, accepter l'idée « subversive » d'une langue internationale? N'est-ce point — on l'a écrit quelque part — jeter une sorte de défi à Dieu qui a confondu les langues humaines depuis la contruction de la tour de Babel? Demander cela, c'est demander si nos aviateurs ne contreviennent point à la volonté de Dieu qui, dit-on, nous a créés pour marcher sur la terre et non pour voler dans les airs! C'est manifester la terreur superstitieuse de ces braves gens du siècle dernier qui auraient volontiers fait exorciser les premières locomotives qu'ils voyaient rouler « toutes seules ». L'homme, Mesdames et Messieurs, est de par Dieu le roi de la nature, et s'il doit obéir à ses lois, c'est précisément pour les vaincre et les asservir à son génie.

Toutes les questions préliminaires ou secondaires ainsi écartées, j'en arrive maintenant à l'objet même de ce discours, et je vais établir que si nous sommes Espérantistes, c'est pour trois raisons principales: le caractère universel de notre religion, les besoins de notre action sociale et la nécessité de suivre, voire de prévenir, les ennemis de la civilisation chrétienne sur le terrain où ils espéraient remporter de décisives victoires.

L'examen rapide de ces trois points me permettra de dissiper de graves préventions qui ont trop contribué, jusqu'ici, à discréditer notre mouvement dans l'esprit de ceux qui sont précisément appelés à en devenir les plus fermes soutiens.

∴

La religion catholique ne connait pas de frontières, et c'est dans le monde entier que nous avons des frères dans le Christ. Aucune souveraineté n'est plus haute, ni plus étendue que celle du Souverain-Pontife; elle domine les siècles eux-mêmes, puisque si l'Eglise a derrière elle dix-neuf siècles d'histoire, elle a devant elle toute l'éternité.

Pénétrant jusqu'aux profondeurs de la conscience et s'élevant jusqu'aux plus hautes aspirations de l'âme, l'autorité du Pape sauvegarde d'ailleurs mieux que tout autre la liberté humaine, puisqu'elle ne contraint personne à lui obéir.

Le catholicisme établit ainsi entre ses fidèles de nombreux liens.

Avons-nous conscience de ces liens spirituels? Sentons-nous que dans tout l'univers vibrent des cœurs et se disciplinent des volontés qui reconnaissent la même hiérarchie, se conforment à la même règle de conduite, communient dans le même idéal et conçoivent les mêmes espérances immortelles? Je ne le crois pas. Et pourtant, notre foi serait à coup sûr plus solide, et plus fière, et plus active, si nous avions conscience de son universalité, si lorsque nous prions dans nos églises, nous comprenions bien qu'elles ne sont qu'un des autels d'un temple vaste comme le monde où le soleil de la vérité éclaire sans cesse le sacrifice divin offert, dans tous les pays et pour toutes les races, par les prêtres du Christ.

Gustave Gautherot.

(*A Suivre.*)

LE NUMÉRO DE PROPAGANDE DU 20 MAI

Le numéro de propagande aura huit pages, quatre en français et quatre en Esperanto, et sera tiré à cinq mille exemplaires.

Le prix en est ainsi fixé:

10 exemplaires,	1 fr. 50	
50	—	5 »
100	—	8 »
500	—	35 »

Nous rappelons aux Secrétaires des Groupes Espérantistes français nouvellement formés, et qui ne figurent pas encore sur la couverture de « *Franca Esperantisto* », qu'ils sont priés de nous envoyer tous les renseignements concernant leur Groupe, pour que nous puissions les indiquer dans ce numéro de propagande.

Nous attirons également l'attention des commerçants, espérantistes ou non, sur l'intérêt qu'offre la publicité dans ce numéro à grand tirage.

Le Congrès d'Amiens

La Compagnie du Nord a bien voulu accorder un rabais de 50 0/0 aux espérantistes qui se rendront au Congrès d'Amiens le 5 juin prochain. Chaque congressiste paiera le plein tarif à l'aller et pourra retourner gratuitement à son point de départ en produisant la lettre d'invitation revêtue des formalités réglementaires. Les secrétaires des Groupes intéressés voudront bien s'adresser aussitôt que possible à M. Charlet, secrétaire du groupe d'Amiens pour lui demander le nombre de bulletins d'adhésion qui leur sera nécessaire. Ces bulletins devront être retournés à M. Charlet, 58, rue Jeanne-d'Arc, à Amiens, avant le 23 mai (date de rigueur). Les lettres d'invitation parviendront aux intéressés par la même voie. Il est rappelé que ces deux imprimés doivent être remplis avec exactitude pour être valables.

Le Congrès aura lieu sous la présidence de M. Paillot, professeur à l'université de Lille et secrétaire de l'Association internationale scientifique.

Programme de la journée du Congrès

Jusqu'à 10 heures réception des congressistes à la gare, à la Société industrielle, régularisation des lettres d'invitation, promenade à travers la ville, etc.

A 10 heures, réunion officielle des Délégués au Congrès.

A midi, banquet aux Salons Excelsior (12, rue Sire-Firmon-Leroux).

A 2 heures, manifestation espérantiste au monument de Jules Verne, premier président du groupe espérantiste d'Amiens.

A trois heures, concert et représentation théâtrale comprenant une revue locale régionale et espérantiste en français, due à la plume alerte de deux membres du groupe et intitulée: « Amis, hein! Sous l'étoile verte! »

Lunch. Bal à grand orchestre.

Le Congrès du Creusot

Le troisième Congrès de la Fédération espérantiste de Bourgogne qui compte actuellement 20 groupes et 1.300 membres aura lieu au Creusot le samedi 21 et le dimanche 22 mai 1910.

Cette importante réunion régionale est placée sous le patronage de M. E. Schneider, maître de forges et sous la présidence d'honneur de M. le docteur Rebillard, maire du Creusot et de M. Boirac, recteur de l'Université de Dijon.

Le programme élaboré par le comité d'organisation est fort intéressant. Qu'on en juge:

SAMEDI

2 heures de l'après-midi: Grande visite des célèbres usines Schneider, organisée spécialement pour les congressistes.

3 h. 1/2: Seconde visite pour les congressistes qui ne pourront arriver que par le train de 3 h. 20.

8 h. 1/2 du soir, Salle de Musique: Grand concert avec le concours de:

1. Un orchestre symphonique et de deux chœurs mixtes (100 exécutants) formés par un groupe de dames et le réputé Cercle Choral du Creusot. 2. Mlle Thévenin, prix d'honneur du Conservatoire de Dijon, professeur de chant et membre du groupe de Beaune. 3. Et plusieurs autres excellents artistes du groupe et de la ville du Creusot.

11 h. 1/2 du soir: Bal immédiatement après le concert et dans la même salle. — Pendant le bal: grande farandole.

DIMANCHE

9 h. 1/2 du matin: Réception officielle des délégués à l'Hôtel de Ville, par le maire du Creusot.

10 heures: Séance de travail des délégués de la Fédération.

Midi: Grand banquet à l'Hôtel moderne. — Discours en français et en esperanto par des notabilités de la Bourgogne, de la France et de l'étranger.

3 heures: Matinée artistique et musicale, Salle de Musique. — Comédie en 3 actes: « Une Conquête anglaise ». etc.

CARTE DU CONGRÈS ET DU BANQUET

La carte du Congrès, du prix de un franc, donne droit à la visite spéciale des usines, aux deux concerts, au bal, à la réduction de 50 0/0 sur le P.-L.-M., etc. La carte du banquet est de 3 fr. 50.

Ces cartes peuvent être achetées dès maintenant dans tous les groupes, les esperanto-offices et auprès du secrétaire du Congrès.

VOYAGE AU CREUSOT

Tous les groupes organisent des voyages avec billet collectif (minimum douze personnes) qui permet la réduction de 50 0/0 sur le prix de l'aller et retour.

Les Congressistes qui ne peuvent participer à ces voyages collectifs, auront, sur la demande de la Fédération et par décision gracieuse de l'administration du P.-L.-M., le droit de voyager à demi-tarif individuellement, à condition:

1° De faire un parcours d'au moins 50 kilomètres; 2° de demander au

secrétaire du Congrès le bon spécial de réduction avant le premier mai, en joignant 25 centimes pour les frais, et en spécifiant la gare de départ et l'itinéraire.

Le bon de réduction est valable du 18 au 25 mai.

Prière aux membres de l'Enseignement primaire de faire une demande de congé pour le samedi. — Ces demandes seront accueillies avec la plus grande bienveillance.

La distance de Paris au Creusot est de 380 kilomètres par Nevers et 404 kilomètres par Chagny. La réduction de 50 0/0 se faisant sur le prix de deux billets d'aller, le voyage, de Paris coûtera : 1° par Nevers, 1re classe 42 fr. 55, 2e classe 28 fr. 75, 3e classe 18 fr. 70 ; 2° par Chagny, 1re classe 45 fr. 25, 2e classe 30 fr. 50, 3e classe 19 fr. 95.

LOGEMENT

Dès maintenant, des chambres d'hôtel peuvent être retenues en envoyant au Secrétaire du Congrès le prix des chambres, qui varie de 1 fr. 50 à 3 francs. — Bien spécifier si l'on veut une chambre à un ou plusieurs lits et le nombre des personnes par chambre. — Naturellement, les personnes qui retiendront leurs chambres les premières seront les mieux logées, précaution utile en raison de la grande affluence des Congressistes.

SECRÉTARIAT DU CONGRÈS

Adresser toutes les demandes de bons de chemins de fer et de renseignements au secrétaire : S-ro Genevois, 30, rue de la Sablière, Le Creusot.

Pendant toute la durée du Congrès, exposition, vente d'insignes, d'esperantajoj et du *Guide illustré du Creusot* à l'Oficejo-Esperanto, place Schneider.

Tous les Congressistes, espérantistes ou non, seront reçus avec la plus grande cordialité. Nous engageons donc vivement nos lecteurs à envoyer de suite leur adhésion et nous souhaitons aux organisateurs de cette intéressante manifestation le succès que mérite leur initiative.

ESPERANTO.

APPEL

aux Instituteurs et Institutrices de France

Nous avons toujours pensé qu'il est possible de faire, dans les écoles primaires, une excellente propagande pour l'Esperanto. Le département du Nord a du reste donné le bon exemple et nos lecteurs savent que les efforts de M. Durieux, à Lille, ont été couronnés de succès.

Pour que l'Esperanto pénètre à l'école primaire, il faut organiser dès maintenant un plan méthodique et en premier lieu réunir les efforts de tous ceux qui, connaissant les difficultés à vaincre, peuvent donner à tous des indications précises.

Nous mettons donc les colonnes de « Esperanto » à la disposition de tous les instituteurs et institutrices espérantistes de France pour y échanger leurs idées, et faire connaître les résultats acquis. Nous les prions de plus très instamment de bien vouloir nous envoyer tous leur nom et leur adresse. Il est bien entendu que leurs noms ne seront pas publiés, mais il est essentiel que le mouvement soit général et que nous puissions communiquer personnellement, le cas échéant, avec tous ceux, instituteurs, directeurs et inspecteurs, qui sont disposés à faire un effort sérieux pour arriver *prochainement* à l'enseignement facultatif de l'Esperanto dans les écoles primaires. Nous pouvons les assurer que nous les soutiendrons et que nous n'épargnerons rien pour leur faciliter la tâche entreprise !

G. WARNIER.

Lingvo Internacia

ORGANE CENTRAL DES ESPERANTISTES

Fondé en 1895

Administration : Presa Esperantista Societo 33, rue Lacépède, PARIS

Abonnement annuel : Fr. 5.00

Un numéro spécimen est envoyé franco sur demande.

Informations

La section « Paris-Centre » du Groupe espérantiste de Paris organise, avec les groupements espérantistes de la Fédération de la région parisienne, une excursion à Bruxelles, avec visite de l'Exposition internationale.

La date de l'excursion est fixée au dimanche 24 juillet, jour du Congrès international de la Presse, de la Fête nationale belge, du Concours international des sociétés de Croix-Rouge et des grandes fêtes espérantistes bruxelloises.

Le départ aura lieu le 23 juillet au soir.

Nous publierons dans un de nos prochains numéros les détails complets du voyage ainsi que les prix et ceux de nos lecteurs qui ont l'intention de prendre part à cette charmante excursion sont priés de se faire inscrire dès maintenant. (S'adresser à M. F. Blangarin, 17, rue du Temple, Paris.)

Un groupe espérantiste vient de se fonder à Houilles, sur l'initiative de notre actif samideano Guillemin dont le cours d'Esperanto fait cet hiver sous les auspices de la municipalité continue à réunir de nombreux élèves. Le siège est provisoirement fixé au « Chalet Esperanto » à Houilles. Le Président du Groupe est M. Chevrier et le secrétaire-trésorier, M. Guillemin.

La section du XVIIe arrondissement du Groupe espérantiste de Paris organise pour le mois de mai trois causeries qui auront lieu au café de la Gare, 6, place Péreire, Paris. Prendront la parole : Le 11 mai, M. P. de Lengyel ; le 18 mai, M. R. Bollack, et le 25 mai, M. Gabriel Chavet (causerie avec projections lumineuses).

Nos lecteurs pourront voir à Juvisy (Port-Aviation) au mois de juin, pendant la grande quinzaine d'aviation, l'aéroplane « Esperanto N° 1 », construit par MM. Jourdan, Astruc et Cie. Nous espérons être à même de donner dans notre prochain numéro des détails sur cet appareil qui, d'après ce que nous avons pu savoir, fera sensation. Farman et Odier, sont déjà sympathiques à l'Esperanto, et il est intéressant d'enregistrer ce nouveau pas en avant de notre langue dans le monde des aviateurs.

Le Restaurant espérantiste fondé par notre ami Guillemin dans le Quartier Latin se trouve maintenant 16, rue des Quatre-Vents. Nous rappelons que les prix sont très modérés et le service excellent. De plus « la mastro parolas Esperanton ! » et des journaux espérantistes sont à la disposition des clients.

Une bonne nouvelle : une section du Groupe espérantiste de Paris vient de se fonder dans les grands magasins du Bon Marché. Nous espérons pouvoir donner bientôt des renseignements très complets sur ce nouveau groupe qui aura certainement une influence décisive sur le développement de l'Esperanto dans les milieux commerçants.

Pour apprendre rapidement l'*Esperanto*, le livre préféré des élèves est

Esperanto-Manuel

Pour enseigner facilement l'*Esperanto*, le livre préféré des professeurs est

Esperanto-Manuel

Esperanto-Manuel est un cours d'Esperanto pratique et complet, en 15 leçons.

Cinquième édition. — Vingtième mille

Prix franco : Fr. 1.10

LIBRAIRIE DE L'ESPERANTO

15, rue Montmartre, PARIS

Texte à Traduire

A Monsieur de Coulanges.

Juillet 1671.

Ce mot est par-dessus le marché, et pour vous donner avis, mon cher cousin, que vous aurez bientôt l'honneur de voir Picard ; et comme il est frère du laquais de Mme de Coulanges, je suis bien aise de vous rendre compte de mon procédé. Vous savez que Mme la duchesse de Chaulnes est à Vitré ; elle y attend le duc, son mari, dans dix ou douze jours, avec les Etats de Bretagne : vous croyez que j'extravague. Elle attend donc son mari avec tous les Etats, et, en attendant, elle est à Vitré toute seule, mourant d'ennui. Vous ne comprenez pas que cela puisse jamais revenir à Picard. Elle meurt donc d'ennui ; je suis sa seule consolation, et vous croyez bien que je l'emporte d'une grande hauteur sur Mlles de Kerbonne et de Kerquevison. Voici un grand circuit, mais pourtant nous arriverons au but.

Comme je suis donc sa seule consolation, après l'avoir été voir, elle viendra ici, et je veux qu'elle trouve mon parterre net et mes allées nettes, ces grandes allées que vous aimez. Vous ne comprenez pas encore où cela peut aller. Voici une autre petite proposition incidente : vous savez qu'on fait les foins ; je n'avais pas d'ouvriers ; j'envoie dans cette prairie, que les poètes ont célébrée, prendre tous ceux qui travaillaient, pour venir nettoyer ici. Vous n'y voyez encore goutte ; et, en leur place, j'envoie tous mes gens faner. Savez-vous ce que c'est que faner ? Il faut que je vous l'explique : faner est la plus jolie chose du monde ; c'est retourner du foin en batifolant dans une prairie ; dès qu'on en sait tant, on sait faner. Tous mes gens y allèrent gaiement ; le seul Picard me vint dire qu'il n'irait pas, qu'il n'était pas entré à mon service pour cela, que ce n'était pas son métier, et qu'il aimait mieux s'en aller à Paris.

Ma foi ! la colère m'a monté à la tête ; je songeai que c'était la centième sottise qu'il m'avait faite ; qu'il n'avait ni cœur ni affection : en un mot, la mesure était comble. Je l'ai pris au mot, et quoi qu'on m'ait pu dire pour lui, je suis demeurée ferme comme un rocher, et il est parti. C'est une justice de traiter les gens selon leurs bons ou mauvais services. Si vous le revoyez, ne le recevez point, ne le protégez point, ne me blâmez point, et songez que c'est le garçon qui aime le moins à faner et qui est le plus indigne qu'on le traite bien.

Voilà l'histoire en peu de mots. Pour moi, j'aime les narrations où l'on ne dit que ce qui est nécessaire, où l'on ne s'écarte point ni à droite, ni à gauche, où l'on ne reprend pas les choses de si loin ; enfin, je crois que c'est ici, sans vanité, le modèle des narrations agréables.

Mme de Sévigné.

Rébus en Esperanto

Nous avons informé nos lecteurs, dans notre dernier numéro, que le journal humoristique « Pages Folles » allait commencer la publication d'un concours de rébus espérantistes.

C'est aujourd'hui chose faite, et nous reproduisons ci-dessous la note qui accompagnait le premier rébus. Inutile de dire que les espérantistes doivent encourager cette intéressante initiative et prendre part à ce concours original. (Rédaction de « Pages Folles », 92, rue Saint-Lazare, Paris).

Sommes-nous à la veille de voir se réaliser le grand et beau rêve d'une langue internationale ?

La question a une importance capitale et immédiate. Capitale, parce que cette institution fera disparaître bien des malentendus entre les diverses nations civilisées du globe.

Immédiate, parce que les jeunes générations pourront se dispenser dès maintenant, si l'entreprise réussit, d'apprendre plusieurs langues étrangères. Leur bagage de connaissances, allégé sur un point, s'enrichira davantage sur d'autres.

Mais les efforts patients des promoteurs de la langue internationale sont-ils sur le point d'aboutir ? Le mouvement est-il vraiment aussi étendu qu'on le dit ?

Nous avons tenu à en faire l'expérience.

Pour cela, nous avons choisi l'Esperanto, car c'est, de tous les projets conçus en ces dernières années, celui qui a réuni le plus grand nombre d'adeptes. Il nous a paru utile de donner aux espérantistes une occasion de se compter.

L'épreuve ne pouvait être faite par les spécialistes, car elle eût conservé son caractère d'expérience de laboratoire.

C'est une expérience publique que nous tentons.

Nous lui donnons la forme d'un concours de rébus.

Et, pour encourager les chercheurs une série de beaux prix est affectée aux vainqueurs.

Le tournoi durera six semaines (exactement six numéros de « Pages Folles ».)

Il s'agit simplement de déchiffrer le rébus donné ici et ceux qui seront publiés dans les cinq numéros consécutifs qui paraîtront après celui-ci.

Le rébus que vous avez sous les yeux constitue une phrase sentencieuse.

Un peu d'étude et une connaissance moyenne de l'Esperanto suffisent à en venir à bout.

Nous constaterons impartialement le nombre des espérantistes qui auront pris part au concours.

Nous ne saurions donc trop engager les partisans de la langue internationale à se mettre sur les rangs, dussent-ils même ne résoudre qu'un seul des problèmes proposés.

C'est en même temps qu'une distraction, une sorte de manifestation publique que nous organisons pour eux.

Nous ajouterons, pour terminer, que les problèmes ont été composés par un des plus éminents parmi les espérantistes.

N. B. — Nous prions les concurrents de n'envoyer leurs solutions qu'après l'apparition de la sixième et dernière série de ce tournoi.

Nous donnerons à ce moment le délai et le mode d'envoi des solutions.

Nos lecteurs qui ne connaissent pas l'Esperanto pourront prendre part à ce concours de rébus espérantistes en nous demandant de leur envoyer *gratuitement* une petite brochure contenant les éléments de la grammaire esperanto et un vocabulaire de 2.000 mots usuels.

Nous leur rappelons que dans les rébus espérantistes on peut prendre suivant les cas le substantif avec ou sans la terminaison *o*. Ainsi un chat se traduira indifféremment et suivant les besoins du texte par *kato* ou par *kat'*. Il arrive aussi, mais très rarement, que la terminaison *a* de l'adjectif soit supprimée. Une lettre seule est généralement suivie d'une apostrophe quand elle ne doit pas prendre son nom alphabétique. Ainsi *n* doit se lire *no*, et *n'* se lit *n*.

Les prix suivants seront décernés aux vainqueurs.

1er prix : une jolie bicyclette.
2e prix : une montre.
3e prix : un sac de voyage.
4e prix : un vide-poche.
5e prix : une pendulette.
6e prix : un service de fumeur.
7e prix : une trousse de voyage.
8e prix : un buvard de voyage.
9e prix : un joli cadre.
10e prix : une jumelle Ultra.
11e prix : un service à thé.
12e prix : un vase.
13e prix : un manucure.
14e prix : une pendulette de bureau.

Du 15e au 20e prix : une garniture de bureau.

Du 21e au 25e prix : une couverture de voyage.

Du 26e au 30e prix : un porte-brosse.

Du 31e au 35e prix : un sac à main.

Du 36e au 40e prix : un signet ouvre-lettres.

Du 41e au 45e prix : un bloc-notes de poche.

Du 46e au 50e prix : une boîte à poudre.

PASSE-TEMPS

Solvo de la Problemo N° 6

Lerta pagis al Stulta 0 fr. 25, por la tabako.

Réponse au Problème N° 7

Pour que la barrique ne pèse plus que 28 kilos, il faut la remplir de trous en quantité suffisante. (*Pardonu min !* H. C.).

Ni ricevis ĝustajn solvojn de :

S-roj A. Fabre, Desbrosses, Chassepierre, Cazeneuve, Morel, Baire, Pion, Dard kaj X... (en Amiens).

La sorto montris S-ron G. Baire, al kiu ni sendis boteleton de parfumo « Kvintesenco Gellé frères ».

Problemo N° 10

Petro kaj Karlo havas globetojn. Se vi donus al mi unu globeton, diras Petro al sia kamarado, mi havus tiom, kiom vi ; se vi donus al mi unu globeton, respondas Karlo, mi havus unu fojon pli ol vi.

Kiom da globetoj havas ĉiu knabo ?

Problème N° 10

Disposer neuf jetons sur les pointes et les intersections des lignes de l'étoile ci-dessous en observant la règle suivante :

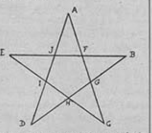

Pour poser un jeton à un endroit quelconque de l'étoile, on devra compter, en ligne droite, 1, sur une case libre, 2, sur une case occupée ou non, et 3, sur une case libre où on le pose.

Al S-ro A. F. — Mi ne dubas, ke la problemo, kiun vi sendis al mi, multe interesis vian avon, sed precize pro tio mi bedaŭras ne povi ĝin enpresi !

Tiu el niaj legantoj montrita de la sorto inter la sendintoj de ĝusta solvo antaŭ la 15e de majo ricevos belegan portreton de D-ro Zamenhof.

HARRY COVER.

Nos Correspondants

Nos Correspondants dont on trouvera la liste ci-après, vendent au numéro « ESPERANTO » (édition française). Nous engageons vivement nos lecteurs à s'adresser également à eux pour les livres, brochures de propagande et insignes dont ils peuvent avoir besoin.

PARIS

Librairie de l'Esperanto, 15, rue Montmartre (Ier).
M. *Silvain*, 7, rue Réaumur (IIIe).
M. *Lorillard*, 50, rue des Archives (IVe).
Presa Esperantista Societo, 33, rue Lacépède (Ve).
M. *Mocquais*, 162, rue Saint-Jacques (Ve).
Mme Monnet, 13, rue Monge (Ve).
M. *Micaud*, 38, rue Saint-Paul (VIe).
M. *Monath*, 30, rue des Saints-Pères (VIIe).
Office Central Espérantiste, 51, rue de Clichy (IXe).
Mme Pitiot, 33, rue de Trévise (IXe).
Mme Odéro, 33, avenue Trudaine (IXe).
M. *Buhler*, 239, boulev. Voltaire (XIe).
Mme Gayot, kiosque 68, 20, boulevard Saint-Denis (Xe).
M. *Beugnait*, 45, avenue de la République (XIe).
M. *Serre*, 37, boulevard Diderot (XIIe).
Mme Lacroix, 94, boulevard de l'Hôpital (XIIIe).
Mme E. Guignard, 1, rue Léopold-Robert (XIVe).
M. [illegible], 43, rue de la Pompe (XVIe).
Mme veuve Jeuninckx, 91, rue de la Chapelle (XVIIIe).
M. *Choppart*, 82, rue Ordener (XVIIIe).
M. *Séret*, 87, rue du Mont-Cenis (XVIIIe).
M. *Reguer*, 100, rue de Flandre (XIXe).

ABBEVILLE. — M. *Paul Duclercq*, libraire, 22, rue Alfred-Cendré.
ALGER. — *Comptoir Tunisien*, 2, rue Saint-Louis.
AMIENS. — *Mlle Thuillier*, bureau de tabac, place René-Goblet.
ANGERS. — M. *J. Evers*, libraire, 21, rue Voltaire.
APT. — M. *F. Pascal*, place du Palais.
ARLES. — M. *Louis Laget*, 4, rue Gambetta.
AUXERRE. — M. *Ch Gauthier*, libraire.
AVIGNON. — *Mme veuve Dailhe*, rue des Marchands.
BEAUNE. — *Esperanto Oficejo*, place de la Halle.
BEAUVAIS. — M. *Prévost*, libraire, 20, rue Saint-Pierre.
BELLEGARDE. — *Mlle Marion*, rue de la République.
BLOIS. — M. *Coutanceau*, 88, rue du Commerce.
BORDEAUX. — MM. *Ferret fils*, 15, cours de l'Intendance.
BOULOGNE-SUR-MER. — M. *Bair*, 74, rue des Pipots.
BOURG. — M. *Boyer*, 7, rue de la Caserne.
CALAIS. — M. *Baratte*, boulevard Jacquard.
CHALON-SUR-SAONE. — M. *Reinson*, 31-33, Grande-Rue.
CHARENTON. — M. *Cuzon*, 50, rue de Paris.
CHARLEVILLE. — M. *Léon Gœtz*, libraire, 3, cours d'Orléans.
CHARTRES. — M. *Louis Gauthier*, 46, rue du Soleil-d'Or.
CHATEAUDUN. — M. *Morin*, 23, rue Gambetta.
CHÂTEAURENARD. — M. *P. Isnard*, Agence générale de journaux.
CHOLET. — M. *Bennet*, 8, rue du Devau.
CORBEIL. — M. *Gauthier*, libraire, 9, rue des Remparts.
DIJON. — M. *Rey*, 26, rue de la Liberté.
DOUAI. — M. *Herclat*, 14, rue Merlin de Douai.
GRENOBLE. — M. *Gaillermain*, rue de Bonne.
LA FLÈCHE. — M. *Vérité*, libraire, rue Carnot.
LA GARENNE-COLOMBES. — M. *Longuet*, 9, rue Voltaire.
LAVAL. — *Mme veuve Goupil*, libraire.
LE HAVRE. — *Mme veuve Dombre*, 10, place de l'Hôtel-de-Ville.
LE MANS. — M. *de Saint-Denis*, libraire, rue de la Paille.
LILLE. — M. *Janny*, 59, rue Nicolas-Leblanc.
LIMOGES. — *Mlle Eorot*, 25, rue de la Mauvendière.
LOCHES. — M. *Fernandez*, libraire.
LOUHANS. — M. *Girardot-Laureau*, Grand-Rue.
LYON. — *Librairie S. Farges*, 36, rue Victor-Hugo.
MARSEILLE. — *Librairie Parisienne*, 4, rue Noailles.
MAYENNE. — M. *V. Bridoux*, place des Halles.
MONTCEAU-LES-MINES. — M. *Beaujard-Maillot*, libraire, rue Carnot.
MONTARGIS. — *Mme veuve Lecomp*, 3, rue des Lauriers.
NANCY. — M. *Berger*, 13, rue Saint-Georges.
ORANGE. — M. *A. Chastel*, 35, rue Victor-Hugo.
PONT-DE-VAUX. — M. *Gabuteau*, libraire, Grande-Rue.
RENNES. — M. *Chauvin*, 7, rue de Nemours.
ROUEN. — M. *Lainé*, 26, rue des Carmes.
SAINT-CHAMOND. — *Mlle Jeanne Ruard*, 3, rue Victor-Hugo.
SAINT-DIZIER. — M. *Gauthier*, libraire, 19, rue de l'Hôtel-de-Ville.
SAINT-ETIENNE. — M. *Trainard*, 14, rue Gambetta.
SAUMUR. — M. *Robert*, 46, rue d'Orléans.
SEMUR (Côte-d'Or). — M. *Testard*.
TOURNUS. — *Mme veuve Schenck*, libraire.
TOULON. — Mlles *Tourneur*, libraire, 6, rue de l'Intendance.
TOURS. — M. *Dugay*, 24, rue Nationale.
TROYES. — M. *Thibault-Noblat*, 99, rue Thiers.
VENDOME. — M. *Romilly*, 15, rue Potterie.
VICHY. — *Librairie Centrale*, rue de Nîmes.
VILLEMAUR-SUR-VANNE. — M. *G. Gaillard jeune*.

VIe jaro. — N° 77

Unu numero : 6 SPESDEKOJ (15 centimoj)

5 Majo 1910

ESPERANTO

OFICIALA ORGANO DE UNIVERSALA ESPERANTO-ASOCIO

KAJ DE INTERNACIA INSTITUTO DE ESPERANTO

Duonmonata Internacia Gazeto

Direktoro : HECTOR HODLER

ABONO

Jara Abono. . . . . 1,60 $ (4 frankoj)

La abonoj komenciĝas de la 1e de ĉiu monato. Oni akceptas nur unujarajn abonojn. Oni abonas ĉe la Administrejo, Esperanto-Oficejoj kaj lokaj Agentoj.

Redaktejo & Administrejo : *10, rue de la Bourse*, GENÈVE (Svisujo).

REKLAMO

Ĝeneralaj Agentoj : Esperanto, 10, rue de la Bourse, *Genève* (Svisujo) G. Warnier, 15, rue Montmartre, *Paris ;* C.-A.-G. Browne, 20, Wellington St., Strand, *London W.-C. ;* Germana Esp. Librejo, Rathausstr, 52, *Leipzig* Bogalke kaj Morwinkel, Schleinitzstr. 6, *Bromberg*, Berger, c/o Spineux, 3, rue du Bois-Sauvage, *Bruxelles*. — Vidu la tarifon sur la 3e paĝo.

Dum la lasta duonmonato

En sia unua kongreso, en Firenze, la ĵus fondita esp. Itala Federacio, decidis aliĝi al U. E. A. kiel Esperantia Asocio.

Ni ĵus eksciis la morton, en Bordeaux, de S-ro Paul Cazeaux, membro de la Financa kaj komeca Komisionoj de U. E. A.

Financaj Demandoj

Sufiĉe ofte okazis ke oni demandis nin, ĉu ne estus eble tuj pagi sufiĉe altan sumon, por esti membro de U. E. A. dum la tuta vivo. Ĉar la demando ŝajnis al ni interesa, ni ĝin ekstudis, kaj ĝuste en la sama tempo, ni ricevis de S-ro D-ro Stromboli, membro de la Financa Komisiono, proponon krei dumvivan kotizajon « por doni, li skribis, pli certan financan bazon al U. E. A., necesegan, precipe se ni deziras nin okopi energie pri la fako komerco ». Post diversaj interŝanĝoj de ideoj pri la demando, mi faris al la Komitato de U. E. A. jenajn proponojn : 1e la dumviva kotizajo estus 30 Sm. pageblaj en tri jaroj ; 2e la unua triono 10 Sm. estus tiuj elspezebla : la du aliaj trionoj, t. e. 20 Sm., estus spezataj al la rezerva kapitalo, tiamaniere ke, produkante interezon da 3 1/2 %, ili donus ĉiujare Sm. 0,70, t. e. proksimume la sumon de la jara kotizajo kaj de la prezo de unu jarlibro, kiu estus sendota al la dumvivaj membroj ĉiujare ; 3e ĉiujare triono de la jara kotizajo estus enskribata en la krediton de la Delegito de la regiono, kie loĝus la dumviva membro ; 4e en okazo de nepago de la tuta dumviva kotizajo, la jam spezita monsumo estus konsiderata kiel donaco ; 5e la dumviva kotizajo estus definitive havajo de U. E. A., kaj estus neniam redonota al la paginto, eĉ en okazo de eksiĝo, aŭ eksigo konforme al la Statuto de U. E. A.

∴

En la sama letero, S-ro D-ro Stromboli ankaŭ proponis krei du kategoriojn de membroj, membroj aliĝantaj kaj membroj aktivaj. Estas nedubinde vere, ke multaj personoj tute plene aprobas la idealon de U. E. A. kaj ankaŭ ĝian celon praktikan, kaj tamen povas nek ĝin aliĝi, tial ke ili ne scias Esperanton, nek doni al ni sian moralan kaj financan helpon.

Mi do ankaŭ faris al la Komitato jenan proponon : 1e Estos aprobantoj de U. E. A. ĉiuj personoj kiuj pagos jaran kotizajon da minimume 1 Sm. ; 2e Ĉiuj personoj ricevos kvitancon speciale eldonitan de la Financa Fako ; 3e la triono de iliaj kotizajoj (Sm. 0,34) estos konservata de la Delegito de ilia regiono, por la disvastigo de U. E. A. kaj plibonigo de la esperantiaj servoj en lia loko ; 4e la aprobantoj havos nek devojn, nek rajtojn politikajn aŭ aliajn, interne de U. E. A.

Tiu lasta punkto ŝajnas al mi speciale grava, ĉar la unua necesega kondiĉo por ke iu estu « civitano » de Esperantio, t. e. Esperantiano, estas ke li povu legi ĝiajn oficialajn eldonajojn en kiuj estas priskribitaj la devoj kaj rajtoj de la membroj de nia Asocio, la organizo de la servoj, kaj komentariitaj ĝiaj ideala celo kaj karaktero. Oni ankaŭ rimarku ke la fakto, ke la kotizajo de la aktivaj membroj estas pli malalta ol tiu de la aprobantoj, eble instigos kelkajn aprobantojn, ke ili lernu nian lingvon, kaj fariĝu Esperantianoj.

∴

Fine mi ankaŭ faris al la Komitato trian proponon inspiritan al mi de la sperto de la lasta jaro. Mi konstatis, ke estas neeble fari en la kongreso mem la kontroladon de la kalkuloj. Efektive ĉiuj dokumentoj, pli kaj pli multaj kaj diversaj, kiuj estas necesaj por tio, estas en la Centra Oficejo de U. E. A. Ilin kunporti al la kongreso memvideble estas ne praktika. Mi do proponas, laŭ aprobo de la Komitato, ke tiu kontrolado estu farata en la Centra Oficejo de U. E. A. La Financa Fakestro elektos por tio, post aprobo de la Komitato, du Delegitojn kaj du anstataŭantojn, verŝajne el la najbaraj urboj. La nomoj de tiuj Delegitoj estos publikigitaj en la oficiala organo de U. E. A., sufiĉe frue antaŭ la kontrolado. Se unu monaton post la publikigo, la kvinono minimume de la Delegitoj ne malaprobis, la elekto fariĝos definitiva.

∴

La lasta el tiuj tri proponoj urĝas, ĉar la afero devas esti solvita antaŭ nia Kongreso. La du unuaj ankaŭ estas urĝaj, ĉar nur ili povas alporti al nia kaso monrimedojn sufiĉajn, por ke ni povu labori sur seriozaj financaj bazoj. Oni ne forgesu ke, se U. E. A. havas la altan kaj belan taskon kunigi siajn membrojn per potencaj ligiloj de solidareco, ĝi ankaŭ havas la taskon, ja pli elspezigan, ilin kunigi per la materialoj ligiloj de internaciaj servoj, kiujn ĝi starigas por iliaj bezonoj. La sperto montris al ni ke nova servo povas esti serioze kreata kaj funkciadi nepriproĉinde, nur se ni havas en la Centra Oficejo de U. E. A. oficiston, konvene salajritan, por zorgi pri la tuta laboro ĉiam tre granda (korespondo, enslipigo, k. a.), necesegita por tiu servo.

Ni do esperas, ke niaj Delegitoj ne hezitos akcepti la tri suprediritajn proponojn, kiuj estos al ili proponataj por voĉdonado, eble post kelkaj certe tre malgravaj modifoj, en la postvenonta bulteno. Ili tiamaniere montros sian volon, ke Esperantio fariĝu ĉiam pli kaj pli potenca kaj grava, inter la diversaj internaciaj asocioj, kiuj laboras sur paca kampo, por la bono de la homaro.

Th. Rousseau,

Financa Fakestro de U. E. A.

SOCIA VIVO

KOMERCO

La komerco movado de Genova dum 1909

Movado de pasaĝeroj. Alvenis 82.933 pasaĝeroj de 3e klaso kaj 28.502 de 2e kaj 1e klaso. Forveturis 120.384 pasaĝeroj de 3e klaso kaj 19.760 de 1e kaj 2e klaso.

La plej multaj de la enmigrantoj forveturas el la haveno de Napoli.

Alvenitaj ŝipoj 6234 ; komercajoj elŝipigitaj milkilogr. 6 141.287 ; inter ili karbo milkilogr. 3.310.144 ; cerealoj milkilogr. 679.356 ; kotonoj milkilogr. 165.245.

Forveturitaj ŝipoj 6.209 ; komercajoj enŝipigitaj milkilogramoj 937.299.

A. Stromboli (Del. Genova).

AERVETURADO

Semajno de la Champagne

De la 3e ĝis la 10e de Julio, okazos en Reims grava konkurso de aviado. La kampo por flugadoj kuŝos en la nun fama ebenajo de Betheny. La aranĝoj, tribunoj, restoracioj, k. t. p. estos ankoraŭ pli konvenaj kaj pli luksaj ol tiuj de la lasta jaro. La flugvojo havos longecon da 5 kilometroj, sed laŭiros kvinangulan linion por plifaciligi la tre rapidajn flugirojn. Pli ol 100.000 $ estos disdonatoj kiel premioj ; kaj krom tio, oni konkuros por la francaj eliminaj provoj de la Gordon Bennett'a pokalo. Ĉar la Franca « Automobile club » forlasis sian projekton de aviada konkurso, do la « Semajno de Reims » (Ĉampanjo) estos la plej grava kaj plej interesa kunveno por aviado en Francujo kaj eble en Eŭropo, dum la jaro 1910. La sukcesoj de 1909 garantias la sukcesojn de 1910. Laŭ tio kion diras franca proverbo « nobela rango devigas noblan agon ». Same kiel dum la konkurso de 1909 oni trovos loĝejon kaj manĝon por malkaraj prezoj en Reims, malgraŭ la kontraŭdiraj sed falsaj informoj.

Marcel Laugner (Vic-del Reims)

IDEOJ & FAKTOJ

En Usono : Kompanioj kaj dungatoj

Ke la amerikaj industriaj mastroj sentas la bezonon por pli forta kunhelpado kun siaj dungitoj, oni povas vidi, rigardante kaj studadante la progresadon kaj disvolvadon de amerikaj aferemaj metodoj, rilate al la starigado de profitpartumado, asekuro, pensionoj, bonstatfarado, k. t. p., por la bono de la dungito. Ĉie en la industria mondo regas la sento ke pli kunigaj kaj pli bonaj interrilatoj devas establiĝi inter la dunganto kaj la dungito.

La plimulto de la grandaj fabrikkompanioj en Usono nun apartigas ĉiujare difinitan monsumon el la jargajnajo ; tiu monsumo iamaniere devas dividiĝi inter la dungitoj. Tiun ĉi dividadon oni efikas je diversaj metodoj.

Iuj kompanioj elpagas la monon kase, donante ĝin al tiuj el la dungitoj kiuj elmontris en la daŭro de la jaro, specialan kapablecon en siaj laboroj. Tia metodo por la farado de profitpartumado ne estas la plej bona kaj ne ofte troviĝas. Ĝi ne donas al ĉiuj dungitoj la samajn okazojn por partopreni en la partumado ; iuj ĝuas pli bonajn okazojn elmontri specialan kapablecon ol aliaj. Ekzemple, la ordinara laboristo en la laborejo, aŭ iu kiu laboras ĉe aŭtomata maŝino, tute ne povas elmontri eksterordinaran kapablecon, kaj tial tiuj ĉi ne povas partopreni. Kaŭze de tio ĉi kaspartumado ne estas populara.

Alia metodo, kaj kredeble la plej bona, por la dividado de la apartigita monsumo estas la vendado al la dungitoj de la akcioj de la kompanio. La dungito aĉetas la akciojn kaj pagas difinitan sumon ĉiumonate el sia salajro. Tuj kiam li abonas la akciojn li komencas ricevi la dividendojn kiuj apartenas al la akcioj. Tiuj ĉi dividendoj krediĝas en lian konton kaj uziĝas por malpliigi lian ŝuldon al la kompanio pro la aĉetitaj akcioj. Kiam li finas la pagadon, la akcio aŭ akcioj estas lia propraĵo ; li ĝin ricevas kaj la dividendojn la kompanio sendas al li poŝte ĉiutrimonate. Tiam li ne estas nura dungito sed efektiva membro de la kompanio kies interesoj kaj solidareco estas la lia ankaŭ. Se li volas, li povas vendi sian akciaron de la akciborso, sed tre malofte tio okazas pro tio ke la kompanio pagas al li ĉiun jaron dum kvin jaroj difinitan monsumon se ĝi tenos sian akciaron, tio estas, se li ne vendos ĝin. La kosto de la akcioj kiujn la dungito aĉetas ĉiam estas malpli kara ol la borsprezo. Ekzemple se la akcio vendiĝas ĉe la borso po 220 Sm., la kompanio vendas ĝin al la dungitoj po 200 Sm. Ni diru ke la dungito aĉetas unu akcion po 200 Sm. La procento estas sep ; dividende li ricevos 14 Sm. ĉiujare ; la kompanio havigos al li liberdonacon da 10 Sm. ĉiujare ; entute li ricevos ĉiujare 24 Sm. kiu egalas 12 procentan monelmeton. Oni povas kalkuli ke lia jara rento estos 120 Sm. se li aĉetus kvin akciojn. Se iufoje la dungito deziras ĉesigi sian pagadon por la abonita akcio la kompanio redonos al li lian enpagitan monon kune kun la rentumo. Ĉiam li estas protektata je sia monelmeto kaj ĉiamaniere la afero estas por lia profito. Plue por inkliniĝi lin teni sian akciaron ĝis la fino de la kvina jaro, la kompanio donas al li specialan liberdonacon. Iuj dungitoj aĉetinte akciojn perdas la fidon pri la afero, aŭ iukaŭze timiĝas, aŭ eble forlasas la laborejon, kaj tial eltiras siajn enpagitajn monojn. La kompanio tenas la 10 Sm. kiujn ĝi estus liberdonacinta al ĉiu el tiuj kiuj ĉesigis la enpagadon, se ili estus restintaj fidelaj, kaj kolektas tiujn ĉi liberdonacojn en unu grandsumon. Ĉe la fino de la kvina jaro tiu ĉi sumo dividiĝas inter tiuj kiuj restis akciantoj. Ofte tiu ĉi dividajo estas tre granda pro tio ke tiel multe da dungitoj vendas sian akciaron, aŭ tial ke ili ĉesigas la enpagadon. Tiel ĉiun jaron okazas speciala dividado de la sumo kolektigita en la daŭro de la ĵus pasintaj kvin jaroj.

Kredeble la jena mallonga tabelo pli klarigos la planon.

Johano Do, Laboristo.

Jara Salajro	1.200 Sm.
Li abonas 1 akcion po	200 »
Li pagas monate el sia salajro	20 »
Li ricevas ĉiujare dividende	14 »
Li ricevas ĉiujare liberdonace	10 »

Li ricevas ĉiukvinjare specialan liberdonacon da nesciata sumo, eble 10, 20, 50 Sm.

(Oni devas kalkuli ke la kvinjara liberdonaco okazas ĉiujare pro tio ke kvinjara tempspaco finas ĉiujare.)

Tiel ĉe la fino de malpli ol dek monatoj Johano Do posedas akcion kiu havigos al li 24 Sm. ĉiujare, kune kun nedefinita sumo, kiun akcion li povas vendi por eble 120 Sm., kaj kiu kostis al li malpli ol 100 Sm., kaj kiu akcio faras lin aktuala membro de la kompanio por kiu li laboras. Kalkulante de aĉetado da tri aŭ kvin akciojn oni vidos ke la dungito havas okazon fari tre profitdonan monelmeton.

La pli grandaj industriaj kompanioj nun starigas pensian sistemon per kiu la maljunaj dungitoj iĝas pensiuloj ĉe la aĝo 65 aŭ 70. La kiomon de la pensio havigota al la pensiulo oni determinas de la salajro ricevita dum la lastaj kvin jaroj. Kompreneble nur tiu dungito estas pensiebla kiu estas laborinta seninterrompe dum longa tempspaco, diru dudek aŭ dudek kvin jarojn. La Internacia Rikoltmaŝina Kompanio kies pensia sistemo estas la plej laŭdinda pagas al siaj pensiuloj minimume 36 Sm. ĉiumonate, maksimume 200 Sm. ĉiumonate.

Ankaŭ en la industria mondo troviĝas multaj penadoj por plibonigi la bonstaton de la dungitoj. Tiu ĉi laboro rilatas la provojn por malebligi malfeliĉajn okazojn ĉe la laborejoj, por establigi pli bonajn sanitarajn kondiĉojn, por gardi kontraŭ la malsaneco, por starigi edukigeblajojn, bonfarajojn, mallacigajojn, k. t. p.

Asekuraj asocioj starigitaj per la kompanioj pro la bono de la dungitoj, troviĝas ĉe multaj industriaj laborejoj. La asekuro gardas la laboristojn kontraŭ ĉiuj malfeliĉaj okazontajoj, la malsaneco, kaj la morto. Malgraŭ da procento de la salajroj de tiuj kiuj iĝas membroj de la asocio estas donata al la asekuraj fondoj, kaj la kompanio mem kunhelpas tre malavare. Ke tia asekuro estas tre sukcesa kaj ke ĝi estas ŝatata de la dungitoj elmontriĝas per la jenaj ciferoj eltiritaj el la raporto de la asekura asocio de la Internacia Rikoltmaŝina Kompanio. 21,600 dungitoj partoprenas ; la kompanio donacas ĉiujare 100.000 Sm., kaj dum la unuaj dekkvar monatoj de la estado de la asocio pli ol 400.000 Sm. elspeziĝis pro la profito de la membroj aŭ siaj edzinoj kaj infanoj.

Oni volus kredi ke ĉiuj tiuj ĉi laŭdindaj penadoj por la plibonigado de la vivkondiĉoj de la dungitoj estas pure filantropaj kaj homamaj, sed bedaŭrinde tute mankas iu sento alia ol la aferema sento. Estas malnova diro ke en la industria aŭ komerca afero sin trovas neniu ajn sento, kaj do la industriaj modernaj kompanioj akceptas tiun diron kiel bona. « Senanimaj korporacioj » oni nomas ilin en Usono. Efektive la vorto « donaco » ne sin trovas en la vortaro de la industriaj kompanioj. Tio kio ofte ŝajnas donaco estas anstataŭe nure bona monelmeto. Ĉiam devas esti iaj realaj rezultatoj, iaj reenspezoj pro la elspezoj. Kaj kiam tiuj kompanioj starigas profitpartumadon, pensiojn, asekuron, k. t. p. oni certiĝu ke ili atendas kompensajojn. Havi pli kontentan, pli feliĉan aron da dungitoj, havi laboristojn kiuj laboros ne nur kiel aŭtomataj maŝinoj sed kiuj elmontros koran, lojalan intereson en la aferoj de la kompanio, havi dungitaron kiu laboros ne kiel sklavoj sed kiel liberaj viroj kiuj scias ke estos rekompenco por la fidelaj, jen estas la celoj de la industriaj kompanioj de la hodiaŭa tempo kiuj tiel malavare estas elspezantaj siajn milionojn por plifeliĉigi, plikontentigi, plibonstatigi la homon kiu devas labori por gajni la vivrimedojn.

H. Hall (Cleveland).

KONGRESOJ & FESTOJ

Kongreso de Terapio Fizika en Parizo

En la granda amfiteatro de la Sorbono kun ĉeesto de la Prezidanto de la Respubliko, de la Ministro de la Instruado kaj de la reprezentantoj de la medicinaj fakultatoj francaj kaj alilandaj inaŭguriĝis la 29an de Marto la tria Internacia Kongreso de Fizika Terapio.

La prezidanto Fallières aldiris mallongan kaj elokventan paroladon esprimante al kongresistoj sian vivan deziron por la sukceso de ilia laboro. Poste li vizitis la ekspozicion de fizika terapio, hodiaŭ malfermata sub vasta provizora tegmentajo starigita antaŭ la Fakultato. Ankaŭ en la koridoroj de la lernejo troviĝas kelkaj sekcioj de la elmontro kiu aperas sukcesplena. Tie oni metis ĉiujn mineralajn akvojn de la du hemisferoj, ĉiujn elektrajn aparatojn ĝis nun elpensitaj k. t. p.

G. S.

Ĉe la Internacia Instituto de Agrikulturo

La konstanta komitato de la Internacia Instituto de Agrikulturo en la kunsido de la 15e de Marto elektis kiel prezidanton la italan delegiton markizo Cappelli.

Ĉi tiu prenante la prezidantecon eldiris paroladon en kiu antaŭ ĉio li aŭguris la akordon inter la diversnaciaj delegitoj, akordo necesa al progreso de la Instituto. Li ekzamenis poste la kritikojn faritajn al ĝia funkciado, al statistikoj kompilataj tro malfrue aŭ tro nekompletе, kaj certigis ke oni zorgas por ke la bultenoj kaj la statistikoj de la produktado de la kulturado kaj de la prezoj de la manlaboroj gajnu ĉiam pli da precizeco kaj da rapideco akirante per tio gravan valoron.

Tiamaniere ili trudos sin al komerco kaj al scienco. Same estos por la publikigajoj de la Instituto rilataj al la informoj teknikaj kaj ekonomiaj, al komerco de la grenoj, al malsanoj de la plantoj, al studoj pri kunhelpado, asekurado kaj terkultura kredito.

Nun estas necese ke la Instituto rapide kompletigu sian oficistaron dungante elementojn vere taŭgajn laŭ la vidpunktoj de la kulturo, inteligenteco, agemeco kaj disciplino.

C. S.

Sep tagoj de libertempo al ĉiuj argentinanoj

Ĉar en la proksimo Majo okazos la centjara datreveno de la argentina sendependeco, ŝtata dekreto subskribita de la Prezidanto de tiu respubliko ordonas ke la lastaj sep tagoj de Majo — komencantaj de la 25a, dato de la proklamo de sendependeco — estu festaj, ankaŭ por la biletoj komercaj kaj ekonomiaj.

Tia dekreto respondas al viva deziro esprimata de la popolo kiu deziras partopreni la solenajn patriotajn manifestaciojn.

EKSPOZICIOJ

Liberaj terspacoj publikaj ĝardenoj

Jus fondiĝis en Parizo, franca teknika asocio por liberaj terspacoj kaj publikaj ĝardenoj, kies celo estas :

1e Kunigi la personojn, kiuj sin okupas pri konstruado, zorgo kaj konservado de promenadejoj kaj publikaj ĝardenoj.

2e Krei kaj daŭrigi inter siaj membroj rilatojn konstantajn, amikajn kaj utilajn, interŝanĝadon de sciigoj kaj praktikaj ideoj pri ĉiuj profesiaj demandoj.

3e Eniri en kreotan internacian federacion de similaj societoj jam ekzistantaj en kelkaj fremdaj landoj.

Komitatano de la dirita asocio estas speciale komisiita por la korespondado kun alilandaj societoj aŭ izolitaj samprofesianoj, per Esperanto. Li akurate respondos al ĉiuj informpetoj kaj danke ricevos ĉiujn komunikajojn. Sin turni al S-ro Tiard, 29, rue du Renard, Paris IVe.

Internacia Ekspozicio de Aŭtomobiloj en Torino

De la 2e ĝis la 24e de Aprilo okazis en Torino laŭ iniciato de la Torina Automobila Klubo la sepa ekspozicio internacia de aŭtomobiloj, sub la alta protektado de la Reĝo de Italujo.

Aparte interesaj estas en ĝi la aplikoj de motoroj al industrio kaj terkulturo, kaj la sekcioj dediĉataj al aerveturado kaj al ciklismo.

Diversaj kongresoj, konkursoj kaj festoj havas lokon dum la ekspozicia tempo. La fervojoj konsentis rabatojn.

Unua Istria Ekspozicio

En la ĉarma ĉirkaŭajo urbeto Capodistrio, en la de Triesto oni malfermos de la maja ĝis septembra monato la « Unuan Histrian Ekspozicion » kiu enhavos terkulturan — industrian — maran elmeton ; didaktikan kaj antaŭzorgan elmeton ; belartajn-sciencan kaj beletristikan elmeton ; k.t.p. k.t.p. bedaŭrinde ĉi tiun unuan fojon nia kara lingvo oficiale ne partoprenos en tiu ekspozicio, tamen la subskribinto faris kelkajn klopodojn ĉe la komitatano, por plifaciligi la viziton, de tiu ekspozicio, al la eksterlanda Esperantistaro. Tial mi petas ĉiujn, kiuj intencas alvojaĝi kaj viziti la histrian ekspozicion sin turni al la Del. de Trieste.

V. Pomersa (Del. Trieste).

Ukrajnaj Ekspozicioj. — Inter la Kuriozajoj : Esperanto-Samovaro

En Ukrajnujo estos dum la somero aranĝataj du grandaj ekspozicioj : unua en Odessa, tutukrajna, dua en Katerinoslavo, samdistrikta. Ekspozicio en Odessa, la plej granda urbo en Ukrajnujo, daŭros de la 1 Junio ĝis la 15 Novembro ; sed fako vilaĝmastrumada estos malfermata nur la 1 de septembro ; krom tiu ĉi fako estos ankoraŭ du fakoj — fabrika kaj artindustria. Ĉiu fako estos dividata je kelkaj sekcioj.

Krom ĉi tio estos aranĝataj specialaj ĉambroj, en kiuj estos montrataj novelpensitaj iloj, instrumentoj, maŝinoj, k. t. p.

Sed la plej rimarkinda vidindajo estos la grandegulo-samovaro (temaŝino), elpensita kaj konstruita de nia kara kunlaboranto S-ro E. Fon-Fjuler ; alte ĝi estos 22 metroj ; kaj tiu-ĉi samovaro estos tute esperanto ; ĉiuj surskribajoj de ĝi estos skribitaj nur en Esperanto, kaj interne de ĝi estos vendataj ĉiuj esperantajoj. Supre de ĝi estos konstruita plateto, sur kiu per pingloj estos vidataj ĉiuj lokoj de terglobo, en kiuj ekzistas esperantistaj societoj, grupoj, delegitoj de U. E. A., k. t. p. ; sur la muroj de plateto estos pendataj ĉiuj esperantaj gazetoj, libroj, broŝuroj, katalogoj, poŝtkartoj kaj aliaj esperantajoj ; antaŭ globuso staros malgranda tablo kun bela libro, en kiun ĉiuj trapasontaj esperantistoj estas petataj enskribi sian nomon kaj adreson ; post la globuso sur la muro estos pendata granda portreto de nia kara Majstro D-ro L. Zamenhof, ornamota per belaj esperantistaj flagoj kaj rubandoj. Tiamaniere tiu grandegulo-samovaro estos tute esperanta. Krom tio en ĝenerala paviliono tiel same estos ekspoziciotaj sur la spaco de 15 kvadrataj metroj ĉiuj esperantajoj. Sekve nia kara ideo estos tre bone propagandata en Odesso. Kaj de post unua rusregna kongreso esperantista en Peterburgo kaj granda ekspozicio en Odesso esperanta movado tre multe gajnos en Ukrajnujo, la dua laŭ kvanto de loĝantoj el ĉiuj slavaj landoj.

La dua ekspozicio de Ukrajnujo estas aranĝota en urbo Katerinoslavo apud rivero Dnipro : ĝi estas priskribota post mallonga tempo.

V. Fomenko (Del. Odessa).

Homara Dataro

1 *Majo*. — Tutmonda festo de la laboristoj. — 1855. Malfermo de la universala ekspozicio en Parizo. — 1874. Mortas en Firenzo Nikolo Tomaseo el Sebeniko (Dalmacjo), literaturisto kaj klerulo.

2. 1616. Mortas angla poeto Shakespeare. — 1668. Unua paco de Aaken (Akvisgrano) per kiu finiĝas la milito dirita de Devolucio. — 1844. Morta sveda poeto Josefo Dahlgren.

3. 1469. Naskiĝo de Nikolo Macchiavelli. — 1873. — Mortas la fama geografia esploristo Livingstone. — (3-4) 1811. Venko de Wellington sur *Massena* ĉe Almeida (Portugalujo).

4. 1848. Franca kunsido de la reprezentantoj proklamas la respublikon.

5. 570. Naskiĝas Mahometo. — 1800. Garibaldi kun 1000 volontuloj levas la ankrojn de la rifo Quarto por la ekspedo de Sicilio. — 1902. Fajra pluvo de la vulkano Pelée detruas la urbon Saint-Pierre en la Martiniko ; 30.000 mortintoj.

Servoj de Junula Fako

UNIVERSALA ESPERANTO-ASOCIO

(U. E. A.)

OFICIALA INFORMILO

La Faktoj

Regularo de la Kongresoj

FELIETONO DE « ESPERANTO »

LA KATO

de D-ro JOHANO RAJBERTI

ĝoj estos prizorgataj de komisiono elektota de la Administra fako inter la Esperantianoj de la regiono, kie okazos la Kongreso.

§ 21. — La elspezoj por la publikigado de la kongresaj kaj aranĝoj estas repagataj per la kongreskotizajoj kaj la donacoj. Por ĉiu kongreso povos esti eldonataj helpkongresaj kartoj por la personoj, kiuj ne ĉeestis en la kongreso, sed deziras ricevi ĝiajn dokumentojn.

§ 22. — En okazo de profito el la kongresaj spezoj almenaŭ duono estos difinata por speciala kongresfondajo

Aprobita de la Komitato de U. E. A.

La Prezidanto de U. E. A.

H. BOLINGBROKE MUDIE.

Por la Administra Fako,

H. HODLER, komitatano.

ESPERANTIA VIVO

Paul Cazeaux

Kun profunda ĉagreno ni eksciis la morton de nia sindona Esperantia helpanto, Sinjoro Paul Cazeaux, konsulo por maraferoj en Bordeaux kaj membro de la komerca kaj turisma komisionoj de U. E. A. Lia morto estas grava perdo por nia Asocio, pri kiu li laboradis jam de la plej frua tempo. En tiu momento kiam al ni tute mankis la helpantoj, li mem sin proponis por kunlabori. La turismaj kaj komercaj aplikoj de U. E. A. lin speciale interesis kaj li en tiuj fakoj faris tre gravajn kaj ŝatitajn servojn al nia Asocio. Li fariĝis estro de la subfako gvidfolioj; li mem faris la planon de tiuj gvidfolioj kaj havis la fruktodonan ideon ilin eldoni laŭ la sama formato. Kun obstina energio li klopodis por eldonigado de tiuj gvidfolioj kaj havis pri tio grandan korespondadon, kiun li plenumis kun imitinda ordemeco kaj akurateco.

Li poste ankaŭ sin okupis pri komercaj demandoj interne de U. E. A.; li prezentis al nia komitato projekton pri komercaj reprezentantoj kaj bonegan regularon pri informpetoj, laŭ kiu estis ellaborita la definitiva regularo. Li certe estus ankoraŭ multege helpinta al la disvolvo de nia Asocio per siaj ĉiam praktikaj kaj saĝaj iniciatoj, el kiuj la entrepreno de la gvidfolioj sufiĉas por rememorigi pri lia nomo.

Li ne nur laboris, sed ankaŭ iafoje faris diskretajn malavarajn mondonacojn al U. E. A. En ĝi li vidis fonton de sennombraj praktikaj fruktoportaj aplikajoj kaj la triumfon de Esperantismo li juĝis ebla nur per U. E. A. Li estis modestulo, sed modestulo, kiu plenumis sian utilan taskon kaj pli helpis al ni ol dekoj da varmaj aprobantoj, ĉar lin ne timigis la materiala laboro, sen kiu nenio serioza estas starigebla. Ĉiuj Esperantianoj danke konservos en si la memoron pri lia nomo.

Al lia vidvino kaj al lia familio ni prezentas la certigon de nia respektplena simpatio.

H. H.

Esperantiaj Informoj

Augsburg (Bavarujo). — Okaze de la vizito de S-ro Hodler, viceprez. de U. E. A., sukcesa festo estis aranĝita en hotelo 3-Mohren. Ĉeestis cento da Esp.-istoj. S-ro Beideck anoncis, ke la tuta grupo (cirkaŭ 150 membroj) aliĝis kiel Esp.-ia Asocio. S-ro Hodler poste paroladis pri la signifo de U. E. A. kaj la rolo de la venonta kongreso. Sekvis ĝoja balo kaj ĥora kantado de l'Espero. Ĉio antaŭsignas gajajn belajn kongrestagojn.

[...]

Esp.-Asocio, nia afero havis tie grandajn sukcesojn. Oni prave povas diri, ke alilandano povas jam nun agrable iri en Godesberg nur per Esp., ĉar la Esp. organizo estas perfekta (konsuloj, oficejo, gastotabloj, ktp) kaj ekzistas bonaj pensionhoteloj kaj magazenoj, kie oni parolas Esp. Lastan someron, venis Esp.-istoj germanaj, anglaj, francaj, belgaj, holandaj, danaj, rusaj. Baldaŭ aperos Esp. gvidlibreto. Por ĉiuj informoj sin turni al la Del., S-ro Th. Oster.

Mosko (Rusujo). — En « La Ondo de Esperanto » nia fervora Del., S-ro Szabunlewicz, aperigis bonegan artikolon pri U. E. A. La nombro de la Esp.-istoj daŭras ĝojige kreski.

Esperanto-Tago en London

La komitato elektita por aranĝi la specialan Esperanto-Tagon okazontan la 11-an de Junio 1910 kore invitas la helpon kaj ĉeeston de diverslandaj samideanoj.

La manifestacio okazos en la « White City », la sidejo de la *Japan-Brita Ekspozicio*. Oni certigas ke la Ekspozicio mem estas grava afero senegala, kaj ne ripetebla. Estos videblaj interesajoj nepermesitaj en Japanujo mem al la rigardo alilandula.

Lastan jaron partoprenis en simila manifestacio en la sama loko pli ol 1200 samideanoj, sed en la nuna jaro, ĉar la Ekspozicio mem allogos pli grandan popolamason estos dezirinde ke du ĝis tri mil samideanoj venu por konverti la ĝis nun ne-esperantistigitajn.

Ni donas ĉi sube, la provizoran Programon.

Vendredon, 10-an de Junio. Speciala Societa Kunveno ĉe St Bride's Institute Ludgate Circus (sidejo de la centra Londona Klubo).

Sabaton, la 11-an de Junio. Speciala festo ĉe la *White City*. Manifestacio en unu el la grandaj Ekspoziciaj ĉambroj. Kanto de l'*Espero*, ludota de unu el la plej famaj militistaj Muzikistaroj. Koncerto, kiam kantos speciale instruita kantistaro de 100 knaboj, kaj Specialaj Piroteknikoj.

Dimanĉon, 12-an de Junio. Diservo, en unu el la Preĝejoj. Ekskurso sur la rivero « Tamizo ».

London, 13-an de Junio. Oficiala Ĉiujara Kunveno de la Brita Esperantista Asocio, ĉe St Bride's Institute, Ludgate (sidejo de la Londona Klubo) sekvota de festo en la sama loko.

La kunhelpo de *Esperantianoj* estas urĝe petata.

La Komitato por *Esperanto-Tago*.

H. Bolingbroke Mudie Prez. U. E. A.

G. J. Cox.

Cedric F. White.

VARIETEA MONDO

La Ia Katolika Tutmonda Kongreso en Parizo

[...]

La rezulto estis sukcesega nia Kongreso elmontris al la tuta mondo ke vera internacia lingvo ekzistas, ke estonte ne plu estas necese dum iu ajn internacia Kongreso, uzadi 3 aŭ 5 diversajn lingvojn kiujn la plimulto de la ĉeestantoj eble ne komprenos. Ne, ĉar lingvo internacia ekzistos, tiel simpla, tiel facila ke ĉiu, je normala kapableco, povus ĝin lerni kaj paroli flue, post du monatoj da studado. Plie, nia Kongreso pruvis ke Esperanto taŭgas por iu ajn speco da diskutado. Efektive, jen kelkaj temoj pri kiuj oni pritraktis dum la katolika kongreso.

1e La unuiĝo de la diversaj ne katolikaj Eklezioj al la Petra Seĝo (Cathedra Petri). Pastro Anglikana kaj Ortodoksa Ruso longe pritraktis tiun temon kaj ni legis raportojn en Esperanto, el Ameriko, Rumanujo kaj Armenio, same celantajn.

2e Post longa kaj iome agita diskuto pri la elparolado de la latina lingvo, oni fine voĉdonis por la deziro elektigi la roman elparoladon almenaŭ inter katolikaj.

3e Oni legis multajn raportojn havigitajn dank'al Esperanto, el diversaj landoj pri la diversaj manieroj por kolekti la « Soldon por la Kulto » en landoj kie la Ŝtato ne plu monhelpas la Eklezion.

4e La mondkonata Frato Izidoro la Apostolo por la Blindulo, elmontris kaj klarigis la utilecon de Esperanto por helpi la blindulojn kaj esprimis la deziron ke baldaŭ, dank'al nia kara lingvo, tiuj malfeliĉaj gefratoj povus ĉiuj facile interrilati.

5e Oni pritraktis multajn aliajn demandojn, socialajn kaj filantropajn.

6e Oni definitive starigis la regularon de la Tutmonda Katolika Unuiĝo Esperantista (T. K. U. E.), kiu jam havas naciajn ligojn en Francujo, Anglujo, Belgujo, Hispanlando, Rusujo kaj Italujo. La T. K. U. E. estas entrepreno de la U. E. A.

[...]

Internacia Instituto de Esperanto

La Internacia Organizo kaj la Internacia Asocioj

de PAUL OTLET

[...]

promesas... »

(Daŭrigota). Trad. E. Ramo.

REKLAMO

TARIFO

Una paĝo	$ 240	*1/8 kolono*	$ 5
Una kolono	40	*1/16 —*	2.50
1/2 —	20	*1/24 —*	1.75
1/4 —	10		

Rabato da 10 % por 3 reklamoj, 25 o/o por 12 reklamoj; 50 o/o por 24 reklamoj. Nenia alia rabato aŭ prezo konsentata.

Sin turni al la *Administrejo*, 10, rue de la Bourse, *Genève* (Svisujo) aŭ al la *ĝeneralaj agentoj*: G. Warnier, 15, rue Montmartre, *Paris*; Presejo de Esperanto, 15, rue Amiral Roussin, *Dijon* (Francujo); C. kaj G. Browne, Wellington St., Strand, *London* (Anglujo); Germana Esperanto-Librejo, Rathausstr, *Leipzig* (Germanujo); Traduka Oficejo, 6 Schleinitzstr. *Bromberg* (Germanujo); Librejo Saharof, Tverskaja 29, *Moskvo* (Rusujo).

ESPERANTO *estas la plej bona internacia reklamilo por ĉiuj komercistoj, industriistoj financistoj, aferistoj,*

Ĉar ĝi estas la plej legata el ĉiuj Esperantaj gazetoj,

Ĉar ĝi havas legantojn en 44 landoj de l'terglobo,

Ĉar ĝi estas la oficiala organo de U. E. A.

[...]

ANONCETOJ

TARIFO